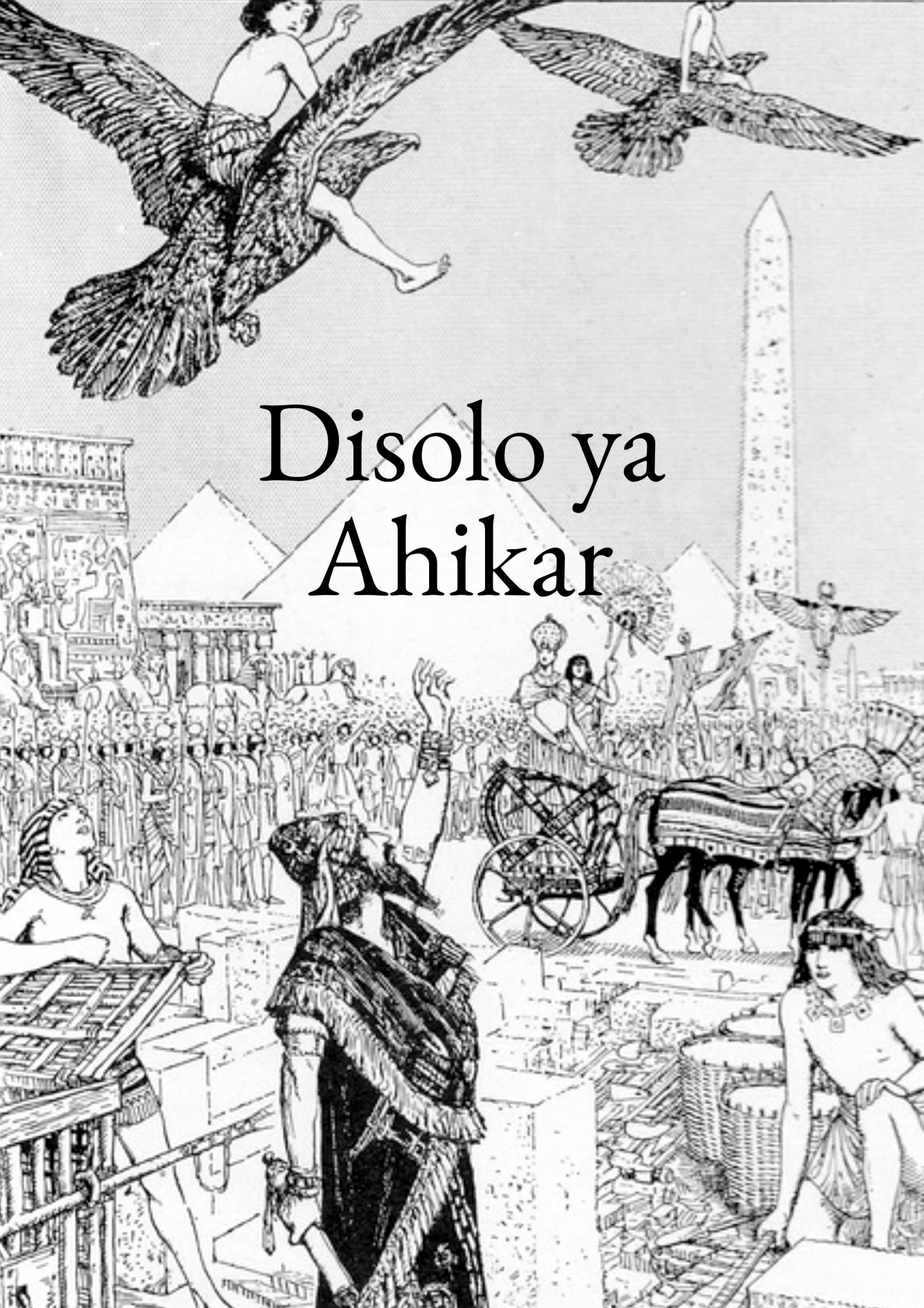

Disolo ya Ahikar

BANGOGO YA LUYANTIKU

Beto kele na Disolo ya Ahikar mosi ya bisika ya ntama ya mabanza ti mayele ya bantu. Bupusi na yau lenda salama na nzila ya masolo ya ntama ya bantu mingi, kubwela Koran, mpe Kuwakana ya Ntama mpe ya Mpa.

Mosaïque mosi ya bo monaka na Treves, na Allemagne, vandaka kumonisa na kati ya bantu ya mayele ya inza kikalulu ya Ahikar. Tala disolo na yandi ya couleur.

Dati ya disolo yai me kumaka diambu yina bantu ke tubilaka mingi. Nsukansuka bantu ya mayele kutulaka yo penepene ya Mvu-Nkama ya Ntete ntangu bo monisaka nde bo vandaka na kifu na disolo ya kisina yina kubasikaka na papirusi mosi ya Kiarame ya mvu 500 N.T.B.

Yo kele pwelele nde disolo yango kele ya luvunu mpi yo kele ve disolo. Ya kyeleka mutangi lenda sala nzayilu na yo na balutiti ya kuyidika ya mukanda Les nuits arabes. Bo me sonikaka yo na mayele yonso, mpi disolo yina me fuluka ti mambu ya ke salama, mambu ya luvunu, mpi kutina ya fioti ke benda dikebi na mambu ya nsuka. Kimpwanza ya kuyindula kele kima ya kuluta mfunu ya nsoniki.

Kusonika ke kabuanaka na bitini iya: (1) Disolo; (2) Dilongi (ndonga ya Bingana ya kuyituka); (3) Nzietelo ya kukwenda na Ezipte; (4) Bifwanisu to Bingana (yina Ahikar kemanisaka malongi ya mwana ya mpangi na yandi yina kusalaka kifu ti yo).

KAPITELE 1

Ahikari, Vizire ya Nene ya Asiria, kele ti bankento 60 kansi yandi ta buta ve mwana ya bakala. Yo yina yandi ke sansaka neveu na yandi. Yandi ke kanga yandi ti mayele mpi nzayilu mingi kuluta mampa ti masa.

1 Disolo ya Haiqâr ya Mayele, Vizire ya Ntotila Senakeribi, mpi ya Nadani, mwana ya mpangi ya Haiqâr ya Mayele.

2 Kuvandaka ti Vizire mosi na bilumbu ya Ntotila Senakeribi, mwana ya Sarhadum, Ntotila ya Asiria mpi ya Ninive, muntu mosi ya mayele zina na yandi Haiqâr, mpi yandi vandaka Vizier ya ntotila Senakeribi.

3 Yandi vandaka ti mbongo ya mbote, kimvwama mpi bima mingi, mpi yandi vandaka mayele, mayele, filozofe, na nzayilu, na mabanza mpi na luyalu, mpi yandi kwelaka bankento makumi sambanu, mpi yandi tungaka nzo ya nene sambu na konso muntu na kati na bo.

4 Kansi ti mambu yai yonso, yandi vandaka ve ti mwana ata mosi. ya bankento yai, yina lendaka kubaka difwa na yandi.

5 Yandi waka mawa mingi sambu na diambu yai, mpi kilumbu mosi yandi vukisaka bantu yina ke zabisaka bambwetete, bantu ya mayele, mpi banganga-nkisi mpi yandi tendudilaka bo mutindu yandi vandaka mpi diambu ya kimpumpa na yandi.

6 Bo tubilaka yandi nde: ‘Kwenda, pesa kimenga na banzambi mpi bondila bo sambu ziku bo pesa nge mwana-bakala.’

7 Yandi salaka mutindu bo songaka yandi mpi pesaka bimenga na biteki, mpi bondilaka yo mpi bondilaka yo ti kubondila mpi kubondila.

8 Ye bo vutulaka yandi ata ndinga mosi ve. Yandi kwendaka na ntantu ye ntantu, yandi kwendaka na mpasi mu ntima.

9 Yandi vutukaka, yandi bondilaka Nzambi ya Kuluta Kuzanguka, mpi yandi kwikilaka, yandi bondilaka Yandi ti tiya na ntima na yandi, yandi tubaka nde, ‘O Nzambi ya Kuluta Kuzanguka, O Ngangi ya Zulu ti ya ntoto, O Ngangi ya bima yonso ya lugangu!

10 Mono ke bondila Nge na kupesa mono mwana-bakala, sambu mono lembika yandi sambu yandi vanda pana ntangu mono ke bela, sambu yandi kanga meso na mono, mpi yandi zika mono.’

11 Ebuna ndinga mosi kwisaka kutubila yandi nde: ‘Sambu nge me tula ntima ntete-ntete na biteki mpi nge me pesa yo bimenga, sambu na kikuma yai nge ta bikala kukonda bana luzingu na nge ya mvimba.

12 Kansi baka Nadani mwana ya mpangi na nge ya nkento, mpi sala nde yandi kuma mwana na nge mpi longa yandi malongi na nge mpi mutindu ya mbote ya kusansa nge, ebuna ntangu nge ta fwa, yandi ta zika nge.’

13 Ebuna yandi bakaka Nadani mwana ya mpangi na yandi ya nkento, yina vandaka ti mwana ya fioti yina vandaka kunwisa mabele. Mpi yandi pesaka yandi na maboko ya bankento nana yina ke sansaka yandi masa, sambu bo nwisa yandi mabele mpi bo sansa yandi.

14 Bo sansaka yandi ti madia ya mbote mpi formasio ya mawete mpi bilele ya soie, mpi mbwaki-ble mpi mbwaki-ble. Yandi vandaka na zulu ya bambeto ya soie.

15 Ntangu Nadani kumaka nene mpi tambulaka, yandi longaka yandi bikalulu ya mbote, kusonika, siansi, mpi filozofi.

16 Na nima ya bilumbu mingi, Ntotila Senakeribi talaka Haiqâr mpi monaka nde yandi me kuma mununu mingi, mpi yandi tubilaka yandi diaka nde:

17 ‘O nduku na mono ya lukumu, muntu ya mayele, ya bo lenda tudila ntima, ya mayele, guvernere, sekretere na mono, vizire na mono, Chancelière mpi direktere na mono; ya kieleka nge me kuma mununu mingi mpi nge me kuma ti kilo ya bamvula; mpi kukatuka na nge na inza yai fwete vanda pene-pene.

18 Songa mono nani ta baka kisika na kisalu na mono na nima na nge.’ Ebuna Haiqâr tubilaka yandi nde: ‘O mfumu na mono, bika nde ntu na nge kuzinga kimakulu! Kuna Nadani mwana ya mpangi na mono ya nkento, mono me kumisa yandi mwana na mono.

19 Mono me sansaka yandi mpi me longaka yandi mayele na mono mpi nzayilu na mono.’

20 Ebuna ntotila tubilaka yandi nde, ‘O Haiqâr! nata yandi na ntwala na mono, sambu mono mona yandi, mpi kana mono mona nde yandi me fwana, tula yandi na kisika na nge; mpi nge ta kwenda, sambu na kupema

mpi kuzinga luzingu na nge yina me bikala na kupema ya mbote.'
21 Ebuna Haiqâr kwendaka mpi songaka Nadani mwana ya mpangi na yandi ya nkento. Mpi yandi pesaka yandi lukumu mpi zodilaka yandi ngolo mpi lukumu.
22 Yandi talaka yandi mpi sepelaka ti yandi mpi waka kiese sambu na yandi mpi tubilaka Haiqâr nde: 'Keti yai mwana na nge, O Haiqâr? Mono ke samba nde Nzambi kutanina yandi. Mpi mutindu nge sadilaka mono ti tata na mono Saradumi, bika nde mwana na nge yai ya bakala kusadila mono mpi kulungisa bisalu na mono, bampusa na mono, mpi kisalu na mono, sambu mono pesa yandi lukumu mpi kukumisa yandi ngolo sambu na nge.'
23 Ebuna Haiqâr fukamaka na ntwala ya ntotila mpi tubilaka yandi nde: 'O mfumu na mono ntotila, bika nde ntu na nge kuzinga kimakulu! Mono ke lomba nge nde nge kanga ntima na mwana na mono Nadani mpi nge lolula bifu na yandi sambu yandi sadila nge mutindu yo me fwana.'
24 Ebuna ntotila zengaka kieleka na ntwala na yandi nde yandi ta kumisa yandi muntu ya kuluta nene na kati ya bantu yina yandi ke zolaka mingi, muntu ya kuluta ngolo na kati ya banduku na yandi, mpi nde yandi ta vanda ti yandi na luzitu yonso mpi na luzitu yonso. Yandi pesaka yandi beze na maboko mpi pesaka yandi mbote ya nsuka.
25 Ebuna yandi bakaka Nadani. mwana ya mpangi na yandi ya nkento ti yandi mpi yandi vandisaka yandi na salon mpi yandi yantikaka kulonga yandi mpimpa ti mwini tii kuna yandi fulusaka yandi ti mayele mpi nzayilu mingi kuluta mampa ti masa.

KAPITELE 2

"Almanaque ya Richard ya Nsukami" ya bilumbu ya ntama. Misiku ya kukonda kufwa ya bikalulu ya bantu na yina metala mbongo, bankento, kulwata, mumbongo, banduku. Bingana ya kebenda dikebi mingimingi kele na Baverse 12, 17, 23, 37, 45, 47. Fwanisa Verse 63 ti mwa mambu ya luvunu ya bantu ketubaka bubu yai.
1 Yandi longaka yandi mutindu yai, nde: 'O mwana na mono! wa kutuba na mono mpi landa bandongisila na mono mpi yibuka mambu ya mono ke tuba.
2 O mwana na mono! kana nge me wa ngogo mosi, bika yo fwa na ntima na nge, mpi kuzabisa yo ve na muntu ya nkaka, sambu yo kuma ve makala ya tiya mpi yo yoka ludimi na nge mpi yo pesa nge mpasi na nitu, ebuna nge ta baka nsoni, mpi nge ta wa nsoni na ntwala ya Nzambi mpi . bakala.
3 O mwana na mono! kana nge me wa nsangu, panza yo ve; ye kana nge me mona kima, tuba yo ve.
4 O mwana na mono! sala nde kutuba na nge kuvanda pete sambu na muwi, mpi kusukinina ve na kuvutula mvutu.
5 O mwana na mono! Kana nge me wa kima mosi, kubumba yo ve.
6 O mwana na mono! kukangula ve nsinga ya bo me kanga, kukangula yo ve, mpi kukangula ve nsinga ya bo me kanga.
7 O mwana na mono! kuzola ve kitoko ya nganda, sambu yo ke manaka mpi ke lutaka, kansi kuyibuka ya lukumu ke zingaka kimakulu.
8 O mwana na mono! bika ve nde nkento mosi ya zoba kukusa nge na kutuba na yandi, kana ve nge ta fwa lufwa ya kuluta mpasi, mpi yandi ta kanga nge na mutambu tii kuna nge ta kangama na mutambu.
9 O mwana na mono! kuzola ve nkento yina me lwata bilele mpi mafuta, yina kele muntu ya kuvweza mpi ya zoba na moyo na yandi. Mawa na nge kana nge pesa yandi kima mosi ya nge, to nge pesa yandi kima yina kele na maboko na nge, ebuna yandi benda nge na kusala disumu, ebuna Nzambi wila nge makasi.
10 O mwana na mono! kuvanda ve bonso nti ya amande, sambu yo ke basisaka matiti na ntwala ya banti yonso, mpi bambuma ya kudia na nima ya banti yonso, kansi vanda bonso nti ya nzioku, yina ke basisaka bambuma ya kudia na ntwala ya banti yonso, mpi matiti na nima ya banti yonso.
11 O mwana na mono! kulumusa ntu na nge, mpi kulumusa ndinga na nge, mpi vanda luzitu, mpi tambula na nzila ya kusungama, mpi kuvanda ve zoba. Mpi kutombula ve ndinga na nge ntangu nge ke seka sambu kana yo vandaka na ndinga ya ngolo yina bo tungaka nzo, mpunda zolaka kutunga banzo mingi konso kilumbu; mpi kana yo vandaka sambu na ngolo yina bo vandaka kupusa kisadilu ya kubundula ntoto, bo zolaka kukatula ve ata fioti kima ya kubundula ntoto na nsi ya mapeka ya bashamo.
12 O m mwana! kukatula matadi ti muntu ya mayele kele mbote kuluta kunwa vinu ti muntu ya mawa.
13 O mwana na mono! tiamuna vinu na nge na maziamu ya bantu ya lunungu, mpi kunwa ve ti bantu ya kukonda kuzaba mambu mpi ya bo ke vwezaka.
14 O mwana na mono! kangama na bantu ya mayele yina ke waka Nzambi boma mpi ke vandaka bonso bo, mpi kwenda ve pene-pene ya bantu yina me zaba ve mambu, sambu nge kuma ve bonso yandi mpi nge longuka banzila na yandi.
15 O mwana na mono! kana nge me baka nduku to nduku, meka yandi, na nima sala nde yandi kuma nduku mpi nduku; mpi kusikisa yandi ve kukonda kumekama; mpi kubebisa ve kutuba na nge ti muntu yina me konda mayele.
16 O mwana na mono! ntangu sapatu ke bikala na dikulu na nge, tambula ti yo na zulu ya bansende, mpi sala nzila sambu na mwana na nge, mpi sambu na nzo na nge mpi bana na nge, mpi sala nde maswa na nge kuvanda ngolo na ntwala nde yo kwenda na zulu ya nzadi-mungwa mpi malulu na yo mpi yo dinda mpi yandi lenda ve . gulusaka.
17 O mwana na mono! kana mvwama me dia nioka, bo ke tuba nde,--"Yo kele na mayele na yandi," ye kana nsukami me dia yo, bantu ke tuba nde, "Na nzala na yandi."

18 O mwana na mono! Yandi ke sepela ti madia na nge ya konso kilumbu mpi bima na nge, mpi yandi ke vandaka ve ti nzala ya bima ya muntu ya nkaka.
19 O mwana na mono! kuvanda ve nkweno ya zoba, mpi kudia ve madia ti yandi, mpi kusepela ve na bampasi ya bamfinangani na nge. Kana mbeni na nge ke sala nge mbi, songa yandi ntima ya mbote.
20 O mwana na mono! muntu yina ke tinaka Nzambi boma, nge fwete wa yandi boma mpi kupesa yandi lukumu.
21 O mwana na mono! muntu ya kukonda nzayilu ke bwaka mpi ke bulaka sakuba, mpi muntu ya mayele, ata yandi me bula sakuba, yandi ke nikanaka ve, mpi ata yandi me bwa yandi ke telamaka nswalu, mpi kana yandi ke bela, yandi lenda keba luzingu na yandi. Kansi sambu na muntu ya me zaba ve mambu, zoba, sambu na maladi na yandi kele ve ti nkisi.
22 O mwana na mono! kana muntu mosi me pusana pene-pene na nge yina kele na nsi ya nge, kwenda kukutana ti yandi, mpi bikala ya kutelama, mpi kana yandi lenda futa nge ve, Mfumu na yandi ta futa nge sambu na yandi.
23 O mwana na mono! kudiyangisa ve na kubula mwana na nge, sambu kubula mwana na nge kele bonso mfututu ya kilanga, mpi bonso kukanga munoko ya saki ya mbongo, mpi bonso kukanga bambisi, mpi bonso kukanga kielo.
24 O mwana na mono! kanga mwana na nge na mambu ya mbi, mpi longa yandi bikalulu na ntwala nde yandi kolama na nge mpi kunata nge na kuvweza na kati ya bantu mpi nge kanga ntu na nge na babalabala mpi na balukutakanu mpi nge baka ndola sambu na mambu ya mbi ya yandi ke salaka.
25 O mwana na mono! Baka ngombe ya mafuta ya kele ti mpusu ya nitu, mpi mpunda ya nene ti bibongo na yo, mpi baka ve ngombe ya kele ti bibongo ya nene, sala ve kinduku ti muntu ya luvunu, baka ve mpika ya ke swanaka, to nsadi ya nkento yina ke yibaka, sambu na mambu yonso yina nge ke sala . sambu na bo yo ta bebisa.
26 O mwana na mono! bika ve nde bibuti na nge kusinga nge, ebuna Mfumu Nzambi kusepela ti bo; sambu bo me tubaka nde: "Muntu yina ke vweza tata na yandi to mama na yandi, yandi fwete fwa lufwa (mono ke zola kutuba lufwa ya masumu); mpi muntu yina ke zitisa bibuti na yandi ta sala nde bilumbu na yandi mingi ti luzingu na yandi mpi yandi ta mona mambu yonso ya mbote." "
27 O mwana na mono! kutambula ve na nzila kukonda minduki, sambu nge zaba ve ntangu yina mbeni lenda kutana ti nge, sambu nge vanda ya kuyilama sambu na yandi.
28 O mwana na mono! kuvanda ve bonso nti ya mpamba, ya kukonda matiti ya ke yela ve, kansi vanda bonso nti ya me fuluka ti matiti na yo mpi balutangu na yo; sambu bakala yina kele ve ti nkento to bana ke waka nsoni na nsi-ntoto mpi bo ke mengaka yandi, bonso nti yina kele ve ti matiti ya ke butaka ve mbuma.
29 O mwana na mono! vanda bonso nti yina ke butaka bambuma na lweka ya nzila, yina bantu yonso yina ke lutaka ke diaka mbuma na yo, mpi bambisi ya ntoto ya zelo na zelo ke pemaka na nsi ya kivudi na yo mpi ke diaka matiti na yo.
30 O mwana na mono! konso dimeme yina ke yungana na nzila na yo ti banduku na yo ke kuma madia ya mbwa ya mfinda.
31 O mwana na mono! kutuba ve nde: “Mfumu na mono kele zoba mpi mono kele mayele,” mpi kutuba ve mambu ya kukonda kuzaba mpi ya buzoba, sambu yandi vweza nge ve.
32 O mwana na mono! kuvanda ve mosi na kati ya bampika yina bamfumu na bo ke tuba nde: “Katuka na ntwala na beto,” kansi vanda mosi na kati ya bantu yina bo ke tuba nde: “Pusa mpi pusana pene-pene na beto.”
33 O mwana na mono! kusimba ve mpika na nge na ntwala ya nduku na yandi, sambu nge me zaba ve nani na kati na yo ta vanda mfunu mingi sambu na nge na nsuka.
34 O mwana na mono! kuwa boma ve na Mfumu na nge yina gangaka nge, kana ve yandi ta vanda pima na ntwala na nge.
35 O mwana na mono! sala nde kutuba na nge kuvanda kitoko mpi kumisa ludimi na nge ntomo; mpi kubika ve nde nduku na nge kuniata dikulu na nge, sambu yandi niata nge diaka ve na ntulu.
36 O mwana na mono! kana nge bula muntu ya mayele ti ngogo ya mayele, yo ta bumbana na ntulu na yandi bonso nsoni ya kubumbana; kansi kana nge bula muntu ya kukonda kuzaba mambu ti nti, yandi ta bakisa ve mpi ta wa ve.
37 O mwana na mono! kana nge tinda muntu ya mayele sambu na bampusa na nge, pesa yandi ve bantuma mingi, sambu yandi ta sala kisalu na nge mutindu nge ke zola, mpi kana nge tinda zoba, pesa yandi ve bantuma, kansi kwenda nge mosi mpi sala kisalu na nge, sambu kana nge . pesa yandi ntuma, yandi ta sala ve mambu ya nge ke zola. Kana bo tinda nge na kisalu, sala nswalu sambu na kulungisa yo nswalu.
38 O mwana na mono! kumisa ve mbeni ya muntu ngolo kuluta nge, sambu yandi ta baka kitesilu na nge, mpi yandi ta vutula mbi na nge.
39 O mwana na mono! meka mwana na nge ti nsadi na nge na ntwala ya kupesa bo bima na nge, sambu bo fwa bo ve; sambu muntu yina kele ti diboko ya kufuluka, bo ke bingaka yandi mayele, ata yandi kele zoba mpi me zaba ve mambu, mpi muntu yina kele ti diboko ya mpamba, bo ke bingaka yandi nsukami, muntu ya me zaba ve mambu, ata yandi kele mfumu ya bantu ya mayele.
40 O mwana na mono! Mono me dia mbuma ya ngulu, mpi me mina aloès, mpi mono me mona ve kima ya nkaka ya ndudi kuluta kinsukami mpi kukonda bima.
41 O mwana na mono! longa mwana na nge na kusadila mbongo mingi ve mpi na kuvanda ti nzala, sambu yandi sala mbote na kutwadisa nzo na yandi.

42 O mwana na mono! kulonga ve bantu yina me zaba ve mambu ndinga ya bantu ya mayele, sambu yo ta vanda kizitu sambu na yandi.
43 O mwana na mono! kumonisa ve kikalulu na nge na nduku na nge, kana ve yandi ta vweza nge.
44 O mwana na mono! kifwa-meso ya ntima kele mpasi mingi kuluta kifwa-meso ya meso, sambu kifwa-meso ya meso lenda twadisama malembe-malembe, kansi kifwa-meso ya ntima ke twadisama ve, mpi yo ke yambulaka nzila ya kusungama, mpi ke kwendaka na nzila ya kubeba . nzila.
45 O mwana na mono! kubula sakuba ya muntu ti dikulu na yandi kele mbote kuluta kubula sakuba ya n ti ludimi na yandi.
46 O mwana na mono! nduku yina kele pene-pene kele mbote kuluta mpangi yina kele ntama.
47 O mwana na mono! kitoko ke manaka kansi kulonguka ke zingaka, mpi nsi-ntoto ke manaka mpi ke kumaka mpamba, kansi zina ya mbote ke kumaka ve mpamba mpi yo ke manaka ve.
48 O mwana na mono! muntu yina ke pemaka ve, lufwa na yandi vandaka mbote kuluta luzingu na yandi; mpi makelele ya kudila kele mbote kuluta makelele ya kuyimba; sambu mawa ti kudila, kana boma ya Nzambi kele na kati na bo, yo kele mbote kuluta makelele ya kuyimba ti ya kiese.
49 O mwana na mono! dikulu ya dikototo na diboko na nge kele mbote kuluta nsusu na nzungu ya nkweno na nge; mpi dimeme yina kele pene-pene na nge kele mbote kuluta ngombe yina kele ntama; mpi mwano-ndeke mosi ya kele na diboko na nge kele mbote kuluta mwa-ndeke funda mosi yina ke pumbuka; mpi kinsukami yina ke vukisaka bima kele mbote kuluta kupanza bima mingi; mpi mbwaki ya moyo kele mbote kuluta ntambu ya kufwa; mpi kilo mosi ya mika ya ngombe kele mbote kuluta kilo mosi ya kimvwama, mono ke zola kutuba wolo ti arza; sambu wolo ti arza kele ya kubumbana mpi ya kufika na ntoto, mpi yo ke monanaka ve; kansi laine ke bikalaka na bazandu mpi bantu ke monaka yo, mpi yo ke vandaka kitoko sambu na muntu yina ke lwataka yo.
50 O mwana na mono! kimvwama ya fioti kele mbote kuluta kimvwama ya me panzana.
51 O mwana na mono! mbwa ya moyo kele mbote kuluta nsukami ya kufwa.
52 O mwana na mono! nsukami yina ke salaka mambu ya mbote me luta mvwama yina me fwaka na masumu.
53 O mwana na mono! bumba ngogo na ntima na nge, ebuna yo ta vanda mingi sambu na nge, mpi keba kuvila nge zabisa kinsweki ya nduku na nge.
54 O mwana na mono! bika nde ata ngogo mosi ve kubasika na munoko na nge tii kuna nge ta baka lukanu na ntima na nge. Mpi kutelama ve na kati ya bantu yina ke swana, sambu na ndinga ya mbi, kuswana ke basikaka, mpi na kuswana, bitumba ke basikaka, mpi na bitumba, bitumba ke basikaka, mpi bo ta pusa nge na ngolo na kuta kimbangi; Kansi tina katuka kuna mpi pema.
55 O mwana na mono! kutelamina ve muntu ya kuluta nge ngolo, kansi baka mpeve ya kukanga ntima, mpi kukanga ntima mpi bikalulu ya mbote, sambu kima mosi ve kele ya kuluta mbote kuluta yina.
56 O mwana na mono! kumenga ve nduku na nge ya ntete, sambu nduku ya zole lenda zinga ve.
57 O mwana na mono! tala nsukami na mpasi na yandi, ye tuba sambu na yandi na ntwala ya Sultan, ye sala ngolo na nge sambu na kugulusa yandi na munoko ya ntambu.
58 O mwana na mono! kuyangalala ve na lufwa ya mbeni na nge, sambu na nima ya mwa ntangu nge ta kuma nkweno na yandi, mpi muntu yina ke seka nge nge ta zitisa mpi ta pesa yandi lukumu mpi nge ta vanda na ntwala ti yandi sambu na kupesa yandi mbote.
59 O mwana na mono! kana masa kutelama kaka na zulu, mpi corbeau ya ndombe kukuma mpembe, mpi mire kukuma ntomo bonso bwiki, pana bantu ya kukonda kuzaba mambu mpi bazoba lendaka kubakisa mpi kukuma mayele.
60 O mwana na mono! Kana nge ke zola kuvanda mayele, kanga ludimi na nge na luvunu, diboko na nge na kuyiba ve, mpi meso na nge na kutala mambu ya mbi; Ebuna bo ta binga nge muntu ya mayele.
61 O mwana na mono! bika nde muntu ya mayele kubula nge ti fimbu, kansi bika nde zoba kupakula nge ve mafuta ya nsudi ya kitoko. Vanda muntu ya kudikulumusa na kileke na nge mpi nge ta baka lukumu na kimununu na nge.
62 O mwana na mono! kutelamina ve muntu na bilumbu ya ngolo na yandi, to nzadi na bilumbu ya mvula na yo ya ngolo.
63 O mwana na mono! kusukinina ve na makwela ya nkento, sambu kana yo kwenda mbote, nkento ta tuba nde, 'Mfumu na mono, baka bangidika sambu na mono'; mpi kana yo me bela, yandi ta pesa ndola na muntu yina salaka yo.
64 O mwana na mono! konso muntu yina kele kitoko na kulwata, yandi kele mutindu mosi na kutuba na yandi; mpi muntu yina kele ti kimuntu ya mbi na kulwata na yandi, yandi mpi kele mutindu mosi na kutuba na yandi.
65 O mwana na mono! kana nge me yiba, zabisa yo na Sultan, mpi pesa yandi ndambu na yo, sambu nge guluka na maboko na yandi, sambu kana ve nge ta kanga ntima na mpasi.
66 O mwana na mono! sala kinduku ti muntu yina diboko na yandi me fuluka mpi me fuluka, mpi sala ve kinduku ti muntu yina diboko na yandi me kangama mpi kele ti nzala.
67 Kele ti mambu iya yina ntotila to basoda na yandi lenda vanda ve na lutaninu: kunyokula ya vizier, mpi luyalu ya mbi, mpi kubebisa luzolo, mpi luyalu ya nku na zulu ya muntu yina bo ke yala; mpi bima iya yina lenda bumbana ve: muntu ya mayele, zoba, mvwama, mpi nsukami.'

KAPITELE 3

Ahikar ke katukaka na kisalu ya ngolo na mambu ya leta. Yandi ke pesa bima na yandi na neveu na yandi ya luvunu. Awa kele disolo ya kuyituka ya kemonisa

mutindu muntu ya kepesaka ve matondo kekumaka muntu ya luvunu. Lupangu mosi ya mayele sambu na kukanga Ahikare nzila kusalaka nde bo zengila yandi nkanu ya lufwa. Yo ke monana nde nsuka ya Ahikare.

1 Haiqâr tubaka mutindu yina, ye ntangu yandi manisaka bansiku yai ti bingana na Nadan, mwana ya mpangi na yandi ya nkento, yandi yindulaka nde yandi ta tanina yo yonso, ye yandi zabaka ve nde na kisika ya kusonga yandi kulemba ti kuvweza ti kuseka.

2 Na nima, Haiqâr vandaka pima na nzo na yandi mpi pesaka Nadani bima na yandi yonso, bampika, bansadi ya bankento, bampunda, bangombe, mpi bima yonso ya nkaka yina yandi vandaka na yo mpi yina yandi bakaka; mpi kiyeka ya kulomba mpi ya kubuyisa vandaka kaka na maboko ya Nadani.

3 Haiqâr vandaka kupema na nzo na yandi, mpi ntangu yonso Haiqâr vandaka kukwenda kupesa ntotila luzitu, mpi kuvutuka na nzo.

4 Ntangu Nadani bakisaka nde kiyeka ya kulomba mpi ya kubuyisa vandaka na maboko na yandi mosi, yandi vwezaka kisika ya Haiqâr mpi sekaka yandi, mpi yandi yantikaka kupesa yandi foti konso ntangu yina yandi vandaka kumonana, mpi kutuba nde, ‘Mpangi na mono ya bakala Haiqâr kele na dotage na yandi, . mpi yandi me zaba kima ve ntangu yai.’

5 Yandi yantikaka kubula bampika mpi bansadi ya bankento, yandi vandaka kuteka bampunda ti bashamo mpi yandi vandaka kusadila bima yonso yina mpangi na yandi ya bakala Haiqâr vandaka ti yo.

6 Ntangu Haiqâr monaka nde yandi vandaka kuwila ve bansadi na yandi to bantu ya nzo na yandi mawa, yandi telamaka mpi kulaka yandi na nzo na yandi, mpi yandi tindaka bantu na kuzabisa ntotila nde yandi me panza bima na yandi mpi madia na yandi.

7 Ntotila telamaka mpi bingaka Nadani mpi tubilaka yandi nde: ‘Ntangu Haiqâr kele kaka na mavimpi ya mbote, muntu mosi ve ta yala bima na yandi, nzo na yandi, to bima na yandi.’

8 Diboko ya Nadani katukaka na mpangi ya tata na yandi Haiqâr mpi na bima na yandi yonso, mpi na ntangu yina yandi kotaka ve mpi basikaka ve, mpi yandi pesaka yandi ve mbote.

9 Ebuna Haiqâr balulaka ntima sambu na kisalu na yandi ya ngolo ti Nadani mwana ya mpangi na yandi ya nkento, mpi yandi landaka kuwa mawa mingi.

10 Nadani vandaka ti leke mosi ya bakala, zina na yandi Benuzardân, yo yina Haiqâr bakaka yandi na kisika ya Nadani, mpi sansaka yandi mpi pesaka yandi lukumu ya kuluta mingi. Ebuna yandi pesaka yandi bima yonso yina yandi vandaka na yo, mpi yandi tulaka yandi mfumu ya nzo na yandi.

11 Ntangu Nadani bakisaka mambu yina salamaka, yandi waka kimpala mpi kimpala, mpi yandi yantikaka kubokuta na ntwala ya konso muntu yina vandaka kuyula yandi bangyufula, mpi kuseka mpangi na yandi ya bakala, Haiqâr, nde: ‘Mpangi na mono ya bakala kulaka mono na nzo na yandi, mpi yandi . yandi zolaka mpangi na mono kuluta mono, kansi kana Nzambi ya Kuluta Kuzanguka kupesa mono ngolo, mono ta natila yandi mpasi ya kufwa yandi.’

12 Ebuna Nadani landaka kuyindula ditadi yina yandi lenda sadila sambu na kubudisa yandi sakuba. Na nima ya mwa ntangu, Nadani balulaka mambu yina na mabanza na yandi mpi sonikilaka Akishi, mwana ya Shah, ntotila ya Mayele, mukanda yai.

13 ‘Ngemba ti mavimpi ya mbote mpi ngolo ti lukumu ya me katuka na Senakeribi ntotila ya Asiria mpi ya Ninive, mpi na vizire na yandi mpi na sekretere na yandi Haiqâr sambu na nge, O ntotila ya nene! Bika nde peni kuvanda na kati na nge ti mono.

14 Ntangu mukanda yai ta kuma na nge, kana nge telama mpi nge kwenda nswalu na ntoto ya zelo na zelo ya Nisrîn, na Asiria, mpi na Ninive, mono ta pesa nge kimfumu kukonda bitumba mpi kukonda kuyidika bitumba.’

15 Yandi sonikaka mpi mukanda ya nkaka na zina ya Haiqâr na Farao ntotila ya Ezipte. ‘Bika nde ngemba kuvanda na kati na nge ti mono, O ntotila ya ngolo!

16 Kana na ntangu mukanda yai ta kuma na nge, nge telama mpi kwenda na Asiria mpi na Ninive na ntoto ya zelo na zelo ya Nisrîn, mono ta pesa nge kimfumu kukonda bitumba mpi kukonda kunwana.’

17 Mpi bisono ya Nadani vandaka bonso bisono ya mpangi na yandi ya bakala Haiqâr.

18 Na nima, yandi kangaka mikanda yina zole mpi tulaka yo kashe ti kashe ya mpangi na yandi ya bakala Haiqâr; ata mpidina bo vandaka na nzo ya ntotila.

19 Na nima yandi kwendaka mpi sonikaka mukanda ya mutindu mosi ya ntotila sonikilaka mpangi na yandi Haiqâr nde: ‘Ngemba mpi mavimpi na Vizier na mono, Sekretere na mono, Chancelière na mono, Haiqâr.

20 O Haiqâr, kana mukanda yai me kuma na nge, vukisa basoda yonso ya kele ti nge, mpi bika bo vanda ya kukuka na bilele mpi na ntalu, mpi nata bo na mono na kilumbu ya tanu na ntoto ya zelo na zelo ya Nisrîn.

21 Ntangu nge ta mona mono kuna ke kwisa pene-pene na nge, sala nswalu mpi pusa basoda na kukwenda kunwanisa mono bonso mbeni yina ke zola kunwana ti mono, sambu mono kele ti binati-nsangu ya Farao ntotila ya Ezipte, sambu bo mona ngolo ya basoda na beto . basoda mpi lenda wa beto boma, sambu bo kele bambeni na beto mpi bo ke mengaka beto.’

22 Na nima, yandi tulaka kashe na mukanda yina mpi tindaka yo na Haiqâr na nzila ya nsadi mosi ya ntotila. Yandi bakaka mukanda yina ya nkaka yina yandi sonikaka mpi panzaka yo na ntwala ya ntotila mpi tangaka yo na ntwala na yandi mpi songaka yandi kashe.

23 Ntangu ntotila waka mambu yina vandaka na mukanda yina, yandi yitukaka mingi mpi yandi waka makasi ya ngolo mpi ya ngolo, mpi yandi tubaka nde, ‘Ah, mono me monisa mayele na mono! inki mono me sala Haiqâr sambu yandi sonikila bambeni na mono mikanda yai? Keti yai kele lufutu yina yandi ke pesaka mono sambu na mambote yina mono me sadilaka yandi?’

24 Ebuna Nadani tubilaka yandi nde, ‘Kuwa ve mawa, O ntotila! beno wila mpi ve makasi, kansi beto kwenda

na ntoto ya zelo na zelo ya Nisrîn mpi beto tala kana disolo yango kele ya kieleka to ve.'
25 Na nima Nadani telamaka na kilumbu ya tanu mpi bakaka ntotila ti basoda ti vizier, mpi bo kwendaka na ntoto ya zelo na zelo na ntoto ya zelo na zelo ya Nisrîn. Ntotila talaka, mpi tala! Haiqâr ti basoda vandaka na ndonga.
26 Ntangu Haiqâr monaka nde ntotila vandaka pana, yandi pusanaka pene-pene mpi pesaka basoda kidimbu nde bo kwenda bonso na bitumba mpi bo nwana ti ntotila na ndonga mutindu bo monaka yo na mukanda, sambu yandi zabaka ve dibulu yina Nadani timunaka sambu na . yandi.
27 Ntangu ntotila monaka mambu yina Haiqâr salaka, yandi waka basusi mpi boma mpi kisaka-saka, mpi yandi waka makasi mingi.
28 Ebuna Nadani tubilaka yandi nde, 'Keti nge me mona, O mfumu na mono ntotila! inki muntu yai ya mawa me sala? kansi kuwa ve makasi mpi kuwa ve mawa to mpasi, kansi kwenda na nzo na nge mpi vanda na kiti na nge ya kimfumu, ebuna mono ta nata Haiqâr na nge ya kukangama mpi ya bo me kanga na miniololo, mpi mono ta kula mbeni na nge ntama ti nge kukonda kusala kisalu ya ngolo.'
29 Ntotila vutukaka na kiti na yandi ya kimfumu, sambu yandi waka makasi sambu na Haiqâr, mpi yandi salaka ve ata kima mosi sambu na yandi. Nadani kwendaka na Haiqâr mpi tubilaka yandi nde: 'W'allah, O mpangi na mono ya bakala! Ntotila ke sepela kibeni sambu na nge ti kiese mingi mpi ke pesa nge matondo sambu nge me sala mambu yina yandi songaka nge.
30 Ntangu yai yandi me tinda mono na nge sambu nge tinda basoda na kisalu na bo mpi nge kwisa pene-pene na yandi ti maboko ya kukangama na nima na nge, mpi makulu na nge ya miniololo, sambu binati-nsangu ya Farao kumona mambu yai, mpi sambu ntotila kuvanda . bo mpi ntotila na bo vandaka kuwa boma.'
31 Ebuna Haiqâr vutulaka nde: 'Kuwa kele kulemfuka.' Nswalu yandi telemaka ye kangaka maboko ya yandi nanima ya yandi, ye kangaka makulu ya yandi miniololo.
32 Ebuna Nadani bakaka yandi mpi kwendaka ti yandi na ntotila. Ntangu Haiqâr kotaka na ntwala ya ntotila yandi fukamaka na ntwala na yandi na ntoto, mpi yandi lombaka ntotila kiyeka mpi luzingu ya mvula na mvula.
33 Ebuna ntotila tubaka nde: 'O Haiqâr, Sekretere na mono, Guvernere ya mambu na mono, Chancelier na mono, mfumu ya Insi na mono, songa mono nki mbi mono me sala nge sambu nge futa mono na diambu yai ya mbi.'
34 Ebuna bo songaka yandi mikanda yina yandi sonikaka mpi yina vandaka ti kashe na yandi. Ntangu Haiqâr monaka mambu yai, maboko na yandi tekita mpi ludimi na yandi kangamaka mbala mosi, mpi yandi kukaka ve kutuba ata ngogo mosi sambu na boma; kansi yandi kangaka ntu na yandi na ntoto mpi vandaka baba.
35 Ntangu ntotila monaka mambu yai, yandi waka kibeni nde diambu yina katukaka na yandi, mpi yandi telamaka mbala mosi mpi songaka bo na kufwa Haiqâr, mpi na kubula yandi mbele na nkingu na nganda ya mbanza.
36 Ebuna Nadani tubaka na ndinga ya ngolo nde: 'O Haiqâr, O luse ya ndombe! nki mfunu kuyindulula na nge to ngolo na nge na kusala diambu yai na ntotila?'
37 Muntu ya ke tubaka masolo ke tuba mutindu yai. Mpi zina ya muntu yina vandaka kubula mbele vandaka Abu Samîk. Ebuna ntotila tubilaka yandi nde, 'O muntu ya ke sadilaka mbele! telama, kwenda, zenga dikosi ya Haiqâr na kielo ya nzo na yandi, mpi losa ntu na yandi na nitu na yandi maboko nkama.'
38 Ebuna Haiqâr fukamaka na ntwala ya ntotila mpi tubaka nde: 'Bika nde mfumu na mono ntotila kuzinga kimakulu! mpi kana nge ke zola kufwa mono, bika nde mpusa na nge kulungana; mpi mono zaba nde mono kele ve ti foti, kansi muntu ya mbi bas kupesa bakonti sambu na mambu na yandi ya mbi; ata mpidina, O mfumu na mono ntotila! Mono ke bondila nge ti kinduku na nge, pesa nzila na muntu yina ke sadilaka mbele na kupesa nitu na mono na bampika na mono, sambu bo zika mono, mpi bika nde mpika na nge kuvanda kimenga na nge.'
39 Ntotila telamaka mpi songaka muntu yina ke sadilaka mbele ya bitumba na kusala yandi mambu yina yandi ke zola.
40 Yandi songaka mbala mosi bansadi na yandi na kubaka Haiqâr ti muntu yina vandaka kusadila mbele mpi kukwenda ti yandi kinkonga sambu bo fwa yandi.
41 Ntangu Haiqâr zabaka mbote-mbote nde bo ta fwa yandi, yandi tindaka bantu na nkento na yandi mpi tubilaka yandi nde: 'Basika mpi kutana ti mono, mpi bika nde baleke-bankento funda mosi kuvanda ti nge, mpi lwatisa bo bilele ya mbwaki-ble mpi . soie sambu bo dila mono na ntwala ya lufwa na mono.
42 Mpi yidika mesa sambu na muntu yina ke sadilaka mbele ya bitumba mpi sambu na bansadi na yandi. Mpi vukisa vinu mingi sambu bo nwa.'
43 Yandi salaka mambu yonso yina yandi songaka yandi. Mpi yandi vandaka mayele mingi, mayele, mpi luswasukusu. Mpi yandi vukisaka luzitu mpi kulonguka yonso yina lendaka kusalama.
44 Ntangu basoda ya ntotila ti muntu yina vandaka kusadila mbele ya bitumba kumaka, bo monaka mesa me yilama, vinu mpi madia ya kitoko, mpi bo yantikaka kudia mpi kunwa tii kuna bo fulukaka mpi bo lawukaka.
45 Ebuna Haiqâr bakaka muntu yina vandaka kusadila mbele na lweka ya kimvuka mpi tubaka nde: 'O Abu Samîk, keti nge me zaba ve nde ntangu ntotila Sarhadum, tata ya Senakeribi, zolaka kufwa nge, mono bakaka nge mpi bumbaka nge na kisika mosi buna tii kuna . makasi ya ntotila manaka mpi yandi lombaka nge?
46 Ntangu mono nataka nge na ntwala na yandi, yandi waka kiese sambu na nge, mpi ntangu yai yibuka ntima ya mbote yina mono sadilaka nge.
47 Mono me zaba nde ntotila ta balula ntima sambu na mono mpi ta wa makasi mingi sambu na lufwa na mono."
48 Sambu mono kele ve ti foti, mpi ntangu nge ta songa mono na ntwala na yandi na nzo na yandi ya kimfumu, nge ta kutana ti kiese mingi, mpi nge ta zaba nde Nadani mwana ya mpangi na mono ya nkento me kusa mono

mpi me sala mono diambu yai ya mbi, mpi nge ta vanda ti kiese mingi. ntotila ta balula ntima sambu yandi fwaka mono; mpi ntangu yai mono kele ti nzo ya nsi ya ntoto na kilanga ya nzo na mono, mpi muntu mosi ve me zaba yo.
49 Bumba mono na kati na yo ti nzayilu ya nkento na mono. Mpi mono kele ti mpika mosi na boloko yina me fwana nde bo fwa yandi.
50 Beno basisa yandi mpi beno lwatisa yandi bilele na mono, mpi beno songa bansadi na kufwa yandi ntangu bo ta lawuka. Bo ta zaba ve kana bo ke fwa nani.
51 Mpi beno losa ntu na yandi na kitamina ya maboko 100 katuka na nitu na yandi, mpi beno pesa nitu na yandi na bampika na mono sambu bo zika yo. Mpi nge ta bumba kimvwama mingi ti mono.
52 Ebuna muntu yina vandaka kusadila mbele salaka mutindu Haiqâr songaka yandi, mpi yandi kwendaka na ntotila mpi tubilaka yandi nde: ‘Bika nde ntu na nge kuzinga kimakulu!’
53 Ebuna nkento ya Haiqâr vandaka kukulumusa yandi na kisika ya kubumbana konso mposo bima yina vandaka kufwana sambu na yandi, mpi muntu mosi ve vandaka kuzaba yo katula kaka yandi mosi.
54 Ebuna bo vandaka kuzabisa disolo yina mpi kuvutukila yo mpi kumwanganaka na bisika yonso ya mutindu bo fwaka Haiqâr Muntu ya Mayele mpi yandi fwaka, mpi bantu yonso ya mbanza yina vandaka kudila yandi.
55 Bo dilaka mpi tubaka nde: ‘Mawa sambu na nge, O Haiqâr! mpi sambu na kulonguka na nge mpi luzitu na nge! Mawa mingi sambu na nge mpi sambu na nzayilu na nge! Muntu ya nkaka bonso nge lenda monana na wapi? mpi wapi kisika muntu ya mayele, ya kulonguka, ya mayele ya kuyala lenda fwanana ti nge sambu yandi fulusa kisika na nge?’
56 Kansi ntotila vandaka kubalula ntima sambu na Haiqâr, mpi kubalula ntima na yandi sadisaka yandi ve ata fioti.
57 Na nima yandi bingaka Nadani mpi tubilaka yandi nde: ‘Kwenda baka banduku na nge mpi sala mawa mpi kudila sambu na mpangi na nge ya bakala Haiqâr, mpi dila yandi mutindu kikalulu kele, sambu na kupesa lukumu na kuyibuka yandi.’
58 Kansi ntangu Nadani, zoba, muntu ya kukonda kuzaba mambu, mpi muntu ya ntima-ngolo, kwendaka na nzo ya mpangi na yandi ya bakala, yandi dilaka ve, yandi waka ve mawa, yandi dilaka ve, kansi yandi vukisaka bantu ya kukonda ntima mpi ya nku mpi yandi yantikaka kudia mpi kunwa.
59 Ebuna Nadani yantikaka kukanga bansadi ya bankento mpi bampika ya Haiqâr, mpi kangaka bo bansinga, monisaka bo mpasi mpi bulaka bo ngolo kibeni.
60 Mpi yandi zitisaka ve nkento ya tata na yandi, yina sansaka yandi bonso mwana na yandi mosi, kansi yandi zolaka nde yandi bwa na disumu ti yandi.
61 Kansi Haiqâr vandaka me zengana na kisika ya kubumbana, mpi yandi waka kudila ya bampika na yandi ti ya bamfinangani na yandi, mpi yandi kumisaka Nzambi ya Kuluta Kuzanguka, Muntu ya Mawa, mpi yandi pesaka matondo, mpi yandi vandaka kusamba ntangu yonso mpi kubondila Nzambi ya Kuluta Kuzanguka . .
62 Muntu yina vandaka kusadila mbele vandaka kukwisa bantangu ya nkaka na Haiqâr ntangu yandi vandaka na kati ya kisika ya kubumbana, ebuna Haiqâr vandaka kukwisa mpi kubondila yandi. Yandi lembikaka yandi mpi zodilaka yandi luguluku.
63 Ntangu bo zabisaka disolo na bansi ya nkaka nde bo fwaka Haiqâr Muntu ya Mayele, bantotila yonso waka mawa mpi vwezaka ntotila Senakeribi, mpi bo dilaka sambu na Haiqâr muntu yina vandaka kuyidika mambu ya luvunu.

KAPITELE 4

"Banzonzi ya Sphinx." Mambu yina kuminaka mpenza Ahikare. Kuvutuka na yandi.
1 Ntangu ntotila ya Ezipte zikisaka nde bo me fwa Haiqâr, yandi telamaka mbala mosi mpi sonikilaka ntotila Senakeribi mukanda, sambu na kuyibusa yandi na kati na yo ‘ngemba, mavimpi, ngolo, mpi lukumu yina beto ke zola nge mingi-mingi, . mpangi na mono ya mono ke zolaka mingi, ntotila Senakeribi.
2 Mono vandaka na mpusa ya kutunga nzo ya ngolo na kati ya zulu ti ntoto, mpi mono ke zola nde nge tinda mono muntu mosi ya mayele, ya mayele yina me katuka na nge mosi sambu na kutungila mono yo, mpi kupesa mono bamvutu na bangiufula na mono yonso, mpi sambu mono vanda ti . mpaku mpi mpaku ya ba douane ya Asiria sambu na bamvula tatu.’
3 Na nima yandi tulaka kashe na mukanda yina mpi tindilaka yo Senakeribi.
4 Yandi bakaka yo mpi tangaka yo mpi pesaka yo na bavizire na yandi mpi na bantu ya lukumu ya kimfumu na yandi, ebuna bo yitukaka mpi waka nsoni, mpi yandi waka makasi mingi, mpi yandi vandaka kuyindula ve mutindu yandi fwete sala mambu.
5 Ebuna yandi vukisaka bambuta, bantu ya mayele, bantu ya mayele, bantu ya filozofi, bantu yina ke zabisaka mambu yina ta salama na bilumbu ke kwisa, bantu yina ke zabisaka bambwetete, mpi konso muntu yina vandaka na insi na bo, mpi yandi tangaka mukanda yina sambu na bo mpi tubilaka bo nde, ‘Nani na kati na beno ta zola . kwenda na Farao ntotila ya Ezipte mpi kupesa yandi mvutu na bangyufula na yandi?’
6 Bo tubilaka yandi nde, ‘O mfumu na beto ntotila! zaba nde muntu mosi ve na kimfumu na nge me zaba bangyufula yai katula kaka Haiqâr, vizier mpi sekretere na nge.
7 Kansi beto kele ve ti mayele ya kusala diambu yai, katula kaka Nadani, mwana ya mpangi na yandi ya nkento, sambu yandi longaka yandi mayele na yandi yonso, malongi na yandi, mpi nzayilu na yandi yonso. Binga yandi na nge, ziku yandi lenda kangula nsinga yai ya ngolo.’
8 Ebuna ntotila bingaka Nadani mpi tubilaka yandi nde, ‘Tala mukanda yai mpi bakisa mambu yina kele na kati.’

Ntangu Nadani tangaka yo, yandi tubaka nde, ‘O mfumu na mono! nani lenda tunga nzo ya ngolo na kati ya zulu ti ntoto?’
9 Ntangu ntotila waka ndinga ya Nadani, yandi waka mawa ya ngolo mpi ya ngolo, yandi katukaka na kiti na yandi ya kimfumu mpi vandaka na putulu, mpi yandi yantikaka kudila mpi kudila sambu na Haiqâr.
10 Yandi ke tuba nde, ‘O mawa na mono! O Haiqâr, yina zabaka binsweki ti mambu ya luvunu! mawa na mono sambu na nge, O Haiqâr! O longi ya insi na mono mpi mfumu ya kimfumu na mono, wapi mono ta mona muntu ya me fwanana ti nge? O Haiqâr, O longi ya insi na mono, mono ta kwenda na wapi sambu na nge? mawa na mono sambu na nge! nki mutindu mono fwaka nge! mpi mono vandaka kuwidikila diskure ya mwana-bakala mosi ya zoba, ya kukonda nzayilu, ya kukonda nzayilu, ya kukonda dibundu, ya kukonda kimuntu ya bakala.
11 A! mpi diaka Ah sambu na mono mosi! nani lenda pesa nge na mono kaka mbala mosi, to kunatila mono nsangu nde Haiqâr kele na luzingu? Mpi mono zolaka kupesa yandi kati-kati ya kimfumu na mono.”
12 Mambu yai me katuka na wapi sambu na mono? Ah, Nzonzi! sambu mono mona nge kaka mbala mosi, sambu mono fuluka na kutala nge mpi na kusepela na nge.
13 A! O mawa na mono sambu na nge ntangu yonso! O Haiqâr, inki mutindu mono me fwa nge! mpi mono vingilaka ve mambu na nge tii kuna mono ta mona nsuka ya diambu yina.’
14 Ebuna ntotila landaka kudila mpimpa ti mwini. Ntangu yai, ntangu muntu ya ke sadilaka mbele monaka makasi ya ntotila mpi mawa na yandi sambu na Haiqâr, ntima na yandi kumaka pete sambu na yandi,, mpi yandi pusanaka pene-pene na yandi mpi tubilaka yandi nde: “
15 ‘O mfumu na mono! songa bansadi na nge na kuzenga ntu na mono.’ Na nima ntotila tubaka na yandi : « Mawa na nge, Abu Samîk, inki foti na nge ?
16 Muntu yina ke sadilaka mbele ya bitumba tubilaka yandi nde, ‘O mfumu na mono! konso mpika yina ta sala mambu yina ke wakana ve ti ndinga ya mfumu na yandi, bo ta fwa yandi, mpi mono me sala mambu yina ke wakana ve ti ntuma na nge.’
17 Ebuna ntotila tubilaka yandi nde. ‘Mawa na nge, O Abu Samîk, na nki nge me sala mambu ya kukonda kulanda ntuma na mono?’
18 Muntu yina ke sadilaka mbele ya bitumba tubilaka yandi nde, ‘O mfumu na mono! nge pesaka mono ntuma ya kufwa Haiqâr, mpi mono zabaka nde nge ta balula ntima sambu na yandi, mpi nde bo salaka yandi mbi, mpi mono bumbaka yandi na kisika mosi buna, mpi mono fwaka mpika na yandi mosi, mpi ntangu yai yandi kele na lutaninu na . dibulu ya masa, mpi kana nge pesa mono ntuma, mono ta nata yandi na nge.’
19 Ebuna ntotila tubilaka yandi. ‘Mawa na nge, O Abu Samik! nge me seka mono mpi mono kele mfumu na nge.’
20 Muntu yina vandaka kusadila mbele ya bitumba tubilaka yandi nde, ‘Ve, kansi na zina ya luzingu ya ntu na nge, O mfumu na mono! Haiqâr kele na lutaninu mpi na luzingu.’
21 Ntangu ntotila waka mambu yina, yandi ndimaka mambu yina, mpi ntu na yandi vandaka kuyobila, mpi yandi lembaka nitu sambu na kiese, mpi yandi songaka bo na kunata Haiqâr.
22 Mpi yandi tubilaka muntu yina ke sadilaka mbele nde, ‘O nsadi ya bo lenda tudila ntima! kana mambu ya nge ke tuba kele ya kieleka, mono ta zola kukumisa nge mvwama, mpi kutombula lukumu na nge kuluta ya banduku na nge yonso.’
23 Muntu yina vandaka kusadila mbele kwendaka na kiese yonso tii kuna yandi kumaka na nzo ya Haiqâr. Yandi kangulaka kielo ya kisika ya kubumbana, yandi kulumukaka mpi monaka Haiqâr me vanda, yandi ke kumisa Nzambi, mpi yandi ke pesa yandi matondo.
24 Yandi bokaka yandi nde: ‘O Haiqâr, mono ke nata kiese ya kuluta nene, mpi kiese, mpi kiese!’
25 Haiqâr tubilaka yandi nde: “Inki nsangu, O Abu Samîk?” Ebuna yandi songaka yandi mambu yonso ya me tala Farao katuka na luyantiku tii na nsuka. Na nima yandi bakaka yandi mpi kwendaka na ntotila.
26 Ntangu ntotila talaka yandi, yandi monaka nde yandi vandaka na kinsukami, nsuki na yandi kumaka nda bonso ya bambisi ya mfinda mpi manzaka na yandi vandaka bonso manzungulu ya ngo-zulu, mpi nitu na yandi vandaka mvindu sambu na putulu, mpi . mukubu ya luse na yandi sobaka mpi vilaka mpi ntangu yai yo vandaka bonso putulu.
27 Ntangu ntotila monaka yandi, yandi waka mawa sambu na yandi mpi telamaka mbala mosi, yambaka yandi mpi pesaka yandi beze, mpi dilaka sambu na yandi mpi tubaka nde: ‘Lukumu kuvanda na Nzambi! yina me vutula nge na mono.’
28 Na nima yandi lembikaka yandi mpi lembikaka yandi. Yandi katulaka lele na yandi, yandi lwataka yo na muntu ya ke sadilaka mbele, yandi wilaka yandi ntima ya mbote mingi, yandi pesaka yandi kimvwama mingi, yandi salaka nde Haiqâr kupema.
29 Ebuna Haiqâr tubilaka ntotila nde, ‘Bika nde mfumu na mono ntotila kuzinga kimakulu! Yai kuvanda bisalu ya bana ya nsi-ntoto. Mono me yedisaka nti ya nzioko sambu mono kuditudila ntima, mpi yo fukamaka na lweka, mpi yo losaka mono na ntoto.
30 Kansi, O Mfumu na mono! sambu mono me monana na ntwala na nge, bika ve kudiyangisa sambu na kunyokula nge! Ebuna ntotila tubilaka yandi nde: ‘Lukumu na Nzambi, yina wilaka nge mawa, mpi zabaka nde bo me sala nge mbi, mpi yandi gulusaka nge mpi gulusaka nge sambu bo fwa nge ve.
31 Kansi kwenda kuyobila na masa ya tiya, mpi zenga nsuki na nge, mpi zenga manzaka na nge, mpi soba bilele na nge, mpi kudisekisa na nsungi ya bilumbu makumi iya, sambu nge kudisala mambu ya mbote mpi nge tomisa kikalulu na nge mpi mukubu ya luse na nge . lenda vutuka na nge.’
32 Na nima ntotila katulaka lele na yandi ya ntalu mingi, mpi lwataka yo na Haiqâr, ebuna Haiqâr vutudilaka Nzambi matondo mpi fukamaka na ntwala ya ntotila,

mpi kwendaka na nzo na yandi na kiese mpi na kiese yonso, yandi vandaka kukumisa Nzambi ya Kuluta Kuzanguka.
33 Bantu ya nzo na yandi waka kiese ti yandi, banduku na yandi mpi bantu yonso yina waka nde yandi kele na luzingu waka mpi kiese.

KAPITELE 5

Mukanda ya "ba nsangu" ke monisama na Ahikare. Bana ya babakala na zulu ya bango-zulu. Kutambula ya ntete ya "avion". Kukwenda na Ezipte. Ahikari, sambu yandi vandaka muntu ya mayele, yandi vandaka mpi ti kikalulu ya kusekisa. (Verse 27).
1 Yandi salaka mutindu ntotila songaka yandi, mpi yandi pemaka bilumbu 40.
2 Na nima yandi lwataka lele na yandi ya kuluta kitoko, mpi kwendaka na zulu ya mpunda na ntotila, ti bampika na yandi na nima mpi na ntwala na yandi, yandi vandaka na kiese mpi na kiese.
3 Kansi ntangu Nadani, mwana ya mpangi na yandi ya nkento, bakisaka mambu yina vandaka kusalama, boma simbaka yandi mpi boma ya ngolo, mpi yandi kumaka kisaka-saka, yandi zabaka ve mambu yina yandi fwete sala.
4 Ntangu Haiqâr monaka yo, yandi kotaka na ntwala ya ntotila mpi pesaka yandi mbote, mpi yandi vutudilaka yandi mbote, mpi yandi vandisaka yandi na lweka na yandi, mpi tubilaka yandi nde: “
‘O Haiqâr ya mono ke zolaka mingi! tala mikanda yai ya, ntotila ya Ezipte tindaka beto, na nima ya kuwa nde bo me fwa nge.
5 Bo me pesa beto makasi mpi me nunga beto, ebuna bantu mingi ya insi na beto me tina na Ezipte sambu na boma ya mpaku yina ntotila ya Ezipte me tinda beto na kulomba.
6 Na nima Haiqâr bakaka mukanda yina mpi tangaka yo mpi bakisaka mambu yina vandaka na kati na yo.
7 Na nima yandi tubilaka ntotila nde. ‘Kuwa ve makasi, O mfumu na mono! Mono ta kwenda na Ezipte, mpi mono ta vutudila Farao bamvutu, mpi mono ta songa yandi mukanda yai, mpi mono ta pesa yandi mvutu sambu na mpaku, mpi mono ta vutula bantu yonso yina tinaka; mpi mono ta pesa bambeni na nge nsoni na lusadisu ya Nzambi ya Kuluta Kuzanguka, mpi sambu na Kiese ya kimfumu na nge.’
8 Ntangu ntotila waka ndinga yai ya Haiqâr, yandi waka kiese mingi, ntima na yandi kumaka nene mpi yandi wilaka yandi ntima ya mbote.
9 Ebuna Haiqâr tubilaka ntotila nde: ‘Pesa mono bilumbu makumi iya sambu mono tadila ngiufula yai mpi kuyidika yo.’ Mpi ntotila pesaka nzila na diambu yai.
10 Ebuna Haiqâr kwendaka na kisika na yandi ya kuzinga, mpi yandi songaka bantu yina ke zombaka bambisi na kukanga bana zole ya bango-zulu sambu na yandi, ebuna bo kangaka bo mpi nataka bo na yandi, mpi yandi songaka bantu yina ke tungaka bansinga na kutunga bansinga zole ya coton sambu na yandi, konso ngo-zulu . nda ya maboko mafunda zole, mpi yandi songaka bantu na kunata bantu yina ke salaka bisalu ya mabaya mpi songaka bo na kusala bakesi zole ya nene, mpi bo salaka mutindu yina.
11 Na nima yandi bakaka bana-babakala zole ya fioti, mpi yandi lutisaka konso kilumbu na kutambika bana-mameme mpi na kudisa bango-zulu mpi bana-babakala, mpi na kupusaka bana-babakala na kutambula na zulu ya mikongo ya bango-zulu, mpi yandi kangaka bo na nsinga ya ngolo, mpi kangaka nsinga na makulu . ya bango-zulu, mpi bika bo pumbuka malembe-malembe na zulu konso kilumbu, tii na kitamina ya maboko kumi, tii kuna bo ta mesana mpi ta longuka yo; mpi bo vandaka kutombuka na nda yonso ya nsinga tii kuna bo kumaka na zulu; bana ya babakala kuvanda na zulu ya mikongo na bo. Na nima, yandi bendaka bo na yandi.
12 Ntangu Haiqâr monaka nde mpusa na yandi lungana, yandi songaka bana-babakala yina nde ntangu bo ta nata bo na zulu, bo fwete boka nde:
13 ‘Beno natila beto ntoto ya tuma mpi matadi sambu beto tunga nzo ya ngolo sambu na ntotila Farao, sambu beto kele bumolo.’
14 Mpi Haiqâr manisaka ve ata fioti kulonga bo mpi kusala bo ngalasisi tii kuna bo kumaka na kisika ya kuluta ngolo (ya mayele).
15 Ebuna yandi yambulaka bo mpi kwendaka na ntotila mpi tubilaka yandi nde, ‘O mfumu na mono! kisalu me mana mutindu nge ke zola. Telama ti mono sambu mono songa nge kimangu yina.’
16 Yo yina ntotila telamaka mpi vandaka ti Haiqâr mpi kwendaka na kisika mosi ya nene mpi tindaka bantu na kunata bango-zulu ti bana-babakala, ebuna Haiqâr kangaka bo mpi yambulaka bo na mupepe na nda yonso ya bansinga, mpi bo yantikaka kuboka bonso . yandi longaka bo. Na nima, yandi bendaka yo pene-pene na yandi mpi tulaka yo na bisika na yo.
17 Ebuna ntotila ti bantu yina vandaka ti yandi yitukaka mingi, ebuna ntotila pesaka Haiqâr beze na kati ya meso na yandi mpi tubilaka yandi nde: ‘Kwenda na ngemba, O mpangi na mono ya mono ke zolaka mingi! O lulendo ya kimfumu na mono! na Ezipte mpi kupesa bamvutu na bangyufula ya Farao mpi kununga yandi na ngolo ya Nzambi ya Kuluta Kuzanguka.’
18 Na nima yandi pesaka yandi mbote ya nsuka, mpi bakaka basoda na yandi, basoda na yandi, baleke, mpi bango-zulu, mpi kwendaka na ndambu ya bisika yina bantu ya Ezipte ke zingaka; mpi ntangu yandi kumaka kuna, yandi balukaka na ndambu ya insi ya ntotila.
19 Ntangu bantu ya Ezipte zabaka nde Senakeribi tindaka muntu mosi na kati ya Bandongisila na yandi ya Kinsweki sambu na kusolula ti Farao mpi kupesa bamvutu na bangiufula na yandi, bo nataka nsangu yina na ntotila Farao, ebuna yandi tindaka kimvuka mosi ya bakonsiliere na yandi ya kinsweki sambu na kunata yandi na ntwala na yandi . .
20 Ebuna yandi kwisaka mpi kotaka na ntwala ya Farao, mpi fukiminaka yandi mutindu yo me fwana na kusala sambu na bantotila.

21 Yandi tubilaka yandi nde: ‘O mfumu na mono ntotila! Ntotila Senakeribi ke pesa nge mbote ti ngemba ya mingi, ngolo, mpi lukumu.”
22 Yandi me tinda mono, mono kele mosi na kati ya bampika na yandi, sambu mono pesa nge bamvutu na bangiufula na nge mpi mono lungisa bampusa na nge yonso, sambu nge me tinda na kusosa na mfumu na mono ntotila muntu yina ta tungila nge nzo ya ngolo na kati-kati ya . zulu ti ntoto.
23 Mono ta tunga yo sambu na nge na lusadisu ya Nzambi ya Kuluta Zulu, na ntima ya mbote ya nene mpi na ngolo ya mfumu na mono ntotila, mutindu nge ke zola.
24 Kansi, O mfumu na mono ntotila! mambu ya nge tubaka na kati na yo sambu na mpaku ya Ezipte sambu na bamvula tatu —ntangu yai, kukangama ya kimfumu kele lunungu ya ngolo, mpi kana nge nunga mpi diboko na mono kele ve ti mayele ya kupesa nge mvutu, pana mfumu na mono ntotila ta tinda nge . mpaku yina nge me tubila.
25 Kana mono me pesa nge mvutu na bangiufula na nge, nge ta tinda mfumu na mono ntotila konso kima yina nge me lomba.’
26 Ntangu Farao waka mambu yina, yandi yitukaka mpi yitukaka sambu na kimpwanza ya ludimi na yandi mpi kitoko ya kutuba na yandi.
27 Ebuna ntotila Farao tubilaka yandi nde, ‘O muntu! zina na nge nani?’ Yandi tubaka nde: ‘Nsadi na nge kele Abikami, mpi mono kele fourmi ya fioti ya fourmi ya ntotila Senakeribi.’
28 Ebuna Farao tubilaka yandi nde: ‘Keti mfumu na nge vandaka ve ti muntu ya nkaka ya lukumu kuluta nge, yo yina yandi tindilaka mono fourmi ya fioti sambu na kupesa mono mvutu mpi kusolula ti mono?’
29 Ebuna Haiqâr tubilaka yandi nde, ‘O mfumu na mono ntotila! Mono ke lomba Nzambi ya Kuluta Kuzanguka nde mono lungisa mambu yina kele na mabanza na nge, sambu Nzambi kele ti bantu ya kulemba sambu yandi pesa bantu ya ngolo nsoni.’
30 Na nima, Farao pesaka ntuma nde bo yidika nzo sambu na Abikam mpi bo pesa yandi madia, misuni, malafu, mpi bima yonso yina yandi vandaka na yo mfunu.
31 Ntangu yo manisaka, na nima ya bilumbu tatu, Farao lwataka bilele ya mbwaki-ble mpi ya mbwaki-ble mpi yandi vandaka na kiti na yandi ya kimfumu, mpi bavizire na yandi yonso mpi bantu ya nene ya kimfumu na yandi vandaka ya kutelama ti maboko ya kukangama, makulu na bo ya kukangama-kangama, mpi ba-ntu na bo ya kufukama.
32 Ebuna Farao tindaka bantu na kubinga Abikami, mpi ntangu yandi monisaka yandi, yandi fukamaka na ntwala na yandi mpi pesaka ntoto beze na ntwala na yandi.
33 Ntotila Farao tubilaka yandi nde: ‘O Abikami, mono me fwanana ti nani? mpi bantu ya lukumu ya kimfumu na mono, bo me fwanana ti banani?’
34 Ebuna Haiqâr tubilaka yandi nde: ‘O mfumu na mono mpangi na mono, nge kele bonso kiteki Bel, mpi bantu ya lukumu ya kimfumu na nge kele bonso bansadi na yandi.’
35 Yandi tubaka na yandi : Kwenda, nge vutuka awa mbasi. Yo yina Haiqâr kwendaka mutindu ntotila Faraon songaka yandi.
36 Na kilumbu yina landaka, Haiqâr kwendaka na ntwala ya Farao, fukamaka mpi telamaka na ntwala ya ntotila. Farao lwataka bilele ya mbwaki, mpi bantu ya lukumu lwataka bilele ya mpembe.
37 Ebuna Farao tubilaka yandi nde, ‘O Abikam, mono kele bonso nani? mpi bantu ya lukumu ya kimfumu na mono, bo me fwanana ti banani?’
38 Abikami tubilaka yandi nde: ‘O mfumu na mono! nge kele bonso ntangu, mpi bansadi na nge kele bonso bansemo na yo.’ Farao tubilaka yandi nde: “Kwenda na nzo na nge, mpi kwisa awa mbasi.”
39 Na nima, Farao songaka Kibansala na yandi na kulwata bilele ya mpembe ya bunkete, mpi Farao lwataka bonso bo mpi vandaka na kiti na yandi ya kimfumu, mpi yandi songaka bo na kubaka Haiqâr. Yandi kotaka mpi vandaka na ntwala na yandi.
40 Ebuna Farao tubilaka yandi nde: ‘O Abikami, mono me fwanana ti nani? mpi bantu na mono ya lukumu, bo me fwanana ti nani?’
41 Abikami tubilaka yandi nde: ‘O mfumu na mono! nge kele bonso ngonda, mpi bantu na nge ya lukumu kele bonso baplanete mpi bambwetete.’ Farao tubilaka yandi nde: “Kwenda, mbasi nge ta vanda awa.”
42 Na nima, Farao songaka bansadi na yandi na kulwata bilele ya mikubu ya kuswaswana, mpi Farao lwataka lele ya mbwaki ya velours, mpi yandi vandaka na kiti na yandi ya kimfumu, mpi yandi songaka bo na kubaka Abikam. Ebuna yandi kotaka mpi fukamaka na ntwala na yandi.
43 Yandi tubaka nde: ‘O Abikami, mono kele bonso nani? mpi basoda na mono, bo me fwanana ti banani?’ Ebuna yandi tubaka nde: ‘O mfumu na mono! nge kele bonso ngonda ya Aprili, mpi basoda na nge kele bonso bintuntu na yo.’
44 Ntangu ntotila waka yo, yandi waka kiese mingi mpi tubaka nde: ‘O Abikam! mbala ya ntete nge fwanisaka mono ti kiteki Bele, mpi bantu na mono ya lukumu ti bansadi na yandi.
45 Mbala ya zole nge fwanisaka mono ti ntangu, mpi bantu na mono ya lukumu ti bansemo ya ntangu.
46 Mbala ya tatu nge fwanisaka mono ti ngonda, mpi bantu na mono ya lukumu ti baplanete mpi bambwetete.
47 Mbala ya iya nge fwanisaka mono ti ngonda ya Aprili, mpi bantu na mono ya lukumu ti bintuntu na yo. Kansi ntangu yai, O Abikami! Mfumu na nge ntotila Senakeribi, songa mono, yandi me fwanana ti nani?” mpi bantu na yandi ya lukumu, bo me fwanana ti banani?’
48 Ebuna Haiqâr bokaka na ndinga ya ngolo mpi tubaka nde: ‘Yo vanda ntama ti mono na kutubila mfumu na mono ntotila mpi nge me vanda na kiti na nge ya kimfumu. Kansi telama na makulu sambu mono songa nge mfumu na mono ntotila kele bonso nani mpi bantu na yandi ya lukumu kele bonso nani.’

49 Farao vandaka kuyituka sambu na kimpwanza ya ludimi na yandi mpi kikesa na yandi ya kupesa mvutu. Ebuna Faraon telamaka na kiti na yandi ya kimfumu, yandi telamaka na ntwala ya Haiqâr, yandi tubilaka yandi nde: 'Songa mono ntangu yai, sambu mono zaba nani mfumu na nge ntotila me fwanana ti nani, mpi bantu na yandi ya lukumu, bo me fwanana ti nani.'
50 Ebuna Haiqâr tubilaka yandi nde: 'Mfumu na mono kele Nzambi ya zulu, mpi bantu na yandi ya lukumu kele nzasi mpi makelele ya nzasi, mpi kana yandi me zola, mipepe ke bulaka mpi mvula ke nokaka.
51 Mpi yandi ke pesa ntuma na makelele ya nzasi, mpi yo ke sema mpi ke nokisa mvula, mpi yandi ke simba ntangu, mpi yo ke pesa ve nsemo na yo, mpi ngonda ti bambwetete, mpi yo ke baluka ve.
52 Mpi yandi ke pesa ntuma ya mupepe ya ngolo, mpi yo ke bula mpi mvula ke noka mpi yo ke niata Aprili mpi ke bebisa bintuntu na yo mpi banzo na yo.'
53 Ntangu Farao waka mambu yai, yandi yitukaka mingi mpi waka makasi ya ngolo, mpi yandi tubilaka yandi nde: 'O muntu! songa mono kieleka, mpi songa mono kana nge kele kibeni nani.'
54 Ye yandi songaka yandi kieleka. 'Mono kele Haiqâr nsoniki, muntu ya kuluta nene na kati ya Bakonseye ya kinsweki ya ntotila Senakeribi, mpi mono kele vizier na yandi mpi Guvernere ya kimfumu na yandi, mpi Mfumu na yandi ya Kimfumu.'
55 Ye yandi tubaka na yandi : Nge me tuba kieleka na ndinga yai. Kansi beto me wa mambu ya Haiqâr nde ntotila Senakeribi me fwa yandi, ata mpidina yo ke monana nde nge kele na luzingu mpi na mavimpi ya mbote.'
56 Ebuna Haiqâr tubilaka yandi nde: 'Ee, yo vandaka mutindu yina, kansi lukumu kuvanda na Nzambi, yina me zaba mambu yina me bumbanaka, sambu mfumu na mono ntotila pesaka ntuma nde bo fwa mono, mpi yandi kwikilaka ndinga ya bantu yina vandaka kusadila bima ya mbi, kansi Mfumu Nzambi gulusaka . mono, mpi kiese na muntu yina ke tulaka ntima na Yandi.'
57 Ebuna Farao tubilaka Haiqâr nde: 'Kwenda, mbasi vanda awa, mpi songa mono ndinga yina mono me waka ntete ve na bantu na mono ya lukumu to na bantu ya kimfumu na mono mpi ya insi na mono.'

KAPITELE 6

Mayele yango ke nungaka. Ahikare pesaka mvutu na konso ngiufula ya Farao. Bana ya babakala yina kele na zulu ya bango-zulu kele nsuka ya kilumbu. Mayele, yina kemonanaka mingi ve na Masonuku ya ntama, kemonisama na Baverse 34-45 .
1 Haiqâr kwendaka na kisika ya yandi vandaka kuzinga, yandi sonikaka mukanda mosi, yandi tubaka mutindu yai:
2 Na Senakeribi ntotila ya Asiria. Mpi Ninive na Farao ntotila ya Ezipte.
3 'Ngemba kuvanda na nge, O mpangi na mono! mpi kima ya beto ke zabisa nge na mambu yai kele nde mpangi mosi kele na mfunu ya mpangi na yandi, mpi bantotila ya muntu na muntu, mpi kivuvu na mono na nge kele nde nge ta defisa mono batalanta nkama uvwa ya wolo, sambu mono kele na mfunu na yo sambu na madia ya . ndambu ya basoda, sambu, mono lenda lutisa yo na zulu na bo. Mpi na nima ya mwa ntangu fioti mono ta tinda yo na nge.'
4 Na nima yandi kangaka mukanda yina mpi pesaka yo na Farao na kilumbu yina landaka.
5 Ntangu yandi monaka yo, yandi yitukaka mingi mpi tubilaka yandi nde: 'Ya kieleka, mono me waka ntete ve ndinga ya mutindu yai na muntu mosi.'
6 Ebuna Haiqâr tubilaka yandi nde: 'Ya kieleka, yai kele mfuka yina nge kele na yo na mfumu na mono ntotila.'
7 Farao ndimaka mambu yai mpi tubaka nde: 'O Haiqâr, yo kele bonso nge yina kele masonga na kisalu ya bantotila.
8 Lukumu na Nzambi yina me kumisaka nge ya kukuka na mayele mpi me kumisaka nge kitoko ti filozofi mpi nzayilu.
9 Ntangu yai, O Haiqâr, kima yina beto ke lomba nge me bikala, nde nge tunga yo bonso nzo ya ngolo na kati ya zulu ti ntoto.'
10 Ebuna Haiqâr tubaka nde: 'Kuwa kele kulemfuka. Mono ta tunga nge nzo ya kimfumu mutindu nge me zola mpi mutindu nge me pona; kansi, O mfumu na mono, mono ke yidikila beto calcaire ti matadi ti ntoto ya tuma ti bantu ya kisalu, mpi mono kele ti bantu ya mayele ya kutunga yina ta tunga sambu na nge mutindu nge ke zola.'
11 Ntotila yidikilaka yandi bima yina yonso, mpi bo kwendaka na kisika mosi ya nene; mpi Haiqâr ti bana na yandi ya babakala kwisaka na yo, mpi yandi bakaka bango-zulu ti baleke; ntotila ti bantu na yandi yonso ya lukumu kwendaka mpi mbanza ya mvimba vukanaka, sambu na kutala mambu yina Haiqâr ta sala.
12 Na nima Haiqâr basisaka bango-zulu na kati ya bitunga, mpi kangaka baleke yina na mukongo, mpi kangaka bansinga na makulu ya bango-zulu, mpi yandi bikaka nde bo kwenda na mupepe. Ebuna yo vandaka kutombuka na zulu tii kuna yo bikalaka na kati-kati ya zulu ti ntoto.
13 Ebuna bana-babakala yantikaka kuboka nde, 'Beno nata babriki, beno nata poto-poto, sambu beto tunga nzo ya ntotila, sambu beto me telama mpamba!'
14 Kimvuka ya bantu yitukaka mpi yitukaka, mpi bo yitukaka. Ebuna ntotila ti bantu na yandi ya lukumu yitukaka.
15 Ebuna Haiqâr ti bansadi na yandi yantikaka kubula bantu yina vandaka kusala kisalu, mpi bo vandaka kubinga basoda ya ntotila na ndinga ya ngolo nde, 'Beno nata bantu yina me zaba kisalu mbote mambu yina bo ke zola mpi beno kanga bo ve nzila ya kusala kisalu na bo.'
16 Ebuna ntotila tubilaka yandi nde, 'Nge me kuma kilawu; nani lenda nata kima mosi tii na kitamina yina?'
17 Ebuna Haiqâr tubilaka yandi nde, 'O mfumu na mono! nki mutindu beto ta tunga nzo ya kimfumu na mupepe? mpi kana mfumu na mono ntotila vandaka awa, yandi zolaka kutunga banzo mingi ya ngolo na kilumbu mosi.'

18 Ebuna Farao tubilaka yandi nde: ‘O Haiqâr, kwenda na kisika ya nge ke zingaka mpi pema, sambu beto me yambula kutunga nzo ya ngolo, mpi mbasi nge ta kwisa na mono.’
19 Na nima Haiqâr kwendaka na kisika na yandi mpi na kilumbu yina landaka yandi monanaka na ntwala ya Farao. Ebuna Faraon tubaka nde: ‘O Haiqâr, inki nsangu kele sambu na mpunda ya mfumu na nge? sambu ntangu yandi ke boka na ntoto ya Asiria mpi ya Ninive, mpi bampunda na beto ya bankento ke waka ndinga na yandi, bo ke losaka bana na bo.’
20 Ntangu Haiqâr waka ndinga yai, yandi kwendaka mpi bakaka pusi mosi, yandi kangaka yandi mpi yantikaka kubula yandi fimbu ya ngolo tii kuna bantu ya Ezipte waka yo, ebuna bo kwendaka kuzabisa ntotila mambu yina.
21 Ebuna Farao tindaka bantu na kubinga Haiqâr, mpi yandi tubilaka yandi nde: ‘O Haiqâr, sambu na nki nge ke bula mpi ke bula mbisi yina ya baba mutindu yai?’
22 Ebuna Haiqâr tubilaka yandi nde: “Mfumu na mono ntotila! ya kieleka yandi me sala mono diambu ya mbi, mpi yandi me fwana nde bo bula mono mpi bo bula yandi fimbu yai, sambu mfumu na mono ntotila Senakeribi pesaka mono nsusu ya mbote, mpi yandi vandaka ti ndinga ya ngolo ya kieleka mpi yandi zabaka bangunga ya ntangu mpi ya mpimpa.
23 Niawu telamaka kaka na mpimpa yai mpi zengaka ntu na yo mpi kwendaka, mpi sambu na diambu yai mono me bula yandi mutindu yai.’
24 Ebuna Farao tubilaka yandi nde: ‘O Haiqâr, mono ke mona na mambu yai yonso nde nge ke kuma mununu mpi nge kele na kimpika na nge, sambu na kati ya Ezipte ti Ninive kele ti baparasang 68, mpi nki mutindu yandi kwendaka kaka na mpimpa yai mpi zengaka . ntu ya nsusu na nge mpi kuvutuka?’
25 Ebuna Haiqâr tubilaka yandi nde, ‘O mfumu na mono! kana kitamina ya mutindu yai vandaka na kati ya Ezipte ti Ninive, nki mutindu bampunda na nge ya bankento lenda wa ntangu mpunda ya mfumu na mono ntotila ke boka mpi ke losa bana na yo? mpi nki mutindu ndinga ya mpunda lendaka kukuma tii na Ezipte?’
26 Ntangu Faraon waka mambu yina, yandi zabaka nde Haiqâr pesaka bamvutu na bangiufula na yandi.
27 Ebuna Farao tubaka nde: ‘O Haiqâr, mono ke zola nde nge sala mono bansinga ya zelo ya nzadi-mungwa.’
28 Ebuna Haiqâr tubilaka yandi nde: “O mfumu na mono ntotila, pesa bo ntuma ya kubasisa nsinga mosi na kisika ya kubumba bima sambu mono sala nsinga mosi ya me fwanana ti yo.”
29 Na nima Haiqâr kwendaka na nima ya nzo, mpi yandi tobulaka mabulu na lweka ya nzadi-mungwa yina vandaka ti mabulu, mpi yandi bakaka zelo na diboko na yandi, zelo ya nzadi-mungwa, mpi ntangu ntangu basikaka, mpi kotaka na mabulu yina, yandi panzaka . zelo na ntangu tii kuna yo kumaka bonso nde bo me tunga yo bonso bansinga.
30 Ebuna Haiqâr tubaka nde: ‘Songa bansadi na nge na kubaka bansinga yai, mpi konso ntangu ya nge ta zola, mono ta tunga nge bansinga ya nkaka bonso yo.’
31 Ebuna Farao tubaka nde: ‘O Haiqâr, beto kele ti ditadi ya kunikila awa mpi bo me buka yo mpi mono ke zola nde nge tunga yo.’
32 Na nima Haiqâr talaka yo, mpi monaka ditadi ya nkaka.
33 Ebuna yandi tubilaka Farao nde, ‘O mfumu na mono! Mono kele munzenza, mpi mono kele ve ti kisadilu ya kutunga.
34 Kansi mono ke zola nde nge songa bantu na nge ya kwikama yina ke salaka basapatu na kuzenga bansengo na ditadi yai sambu mono tunga ditadi yina ya kunikila.’
35 Ebuna Farao ti bantu na yandi yonso ya lukumu sekaka. Yandi tubaka nde: ‘Lukumu kuvanda na Nzambi ya Kuluta Kuzanguka, yina pesaka nge mayele mpi nzayilu yai.’
36 Ntangu Faraon monaka nde Haiqâr nungaka yandi, mpi vututilaka yandi bamvutu na yandi, yandi waka kiese mbala mosi, mpi songaka bo na kubaka mpaku ya bamvula tatu sambu na yandi, mpi na kunata yo na Haiqâr.
37 Yandi katulaka bilele na yandi mpi lwatisaka yo Haiqâr, basoda na yandi, mpi bansadi na yandi, mpi yandi pesaka yandi badepanse ya nzietelo na yandi.
38 Yandi tubilaka yandi nde, ‘Kwenda na ngemba, O ngolo ya mfumu na yandi mpi lulendo ya Minganga na yandi! keti mosi na kati ya ba Sultan kele bonso nge? pesa mbote na mfumu na nge ntotila Senakeribi, mpi zabisa yandi mutindu beto me tinda yandi makabu, sambu bantotila ke sepelaka ti bima fioti.’
39 Ebuna Haiqâr telamaka, yandi pesaka ntotila Faraon beze na maboko mpi yandi pesaka yandi beze na ntoto na ntwala na yandi, mpi yandi zodilaka yandi ngolo mpi kulanda na kuzinga, mpi kuvanda ti bima mingi na kimvwama na yandi, mpi yandi tubilaka yandi nde: ‘O mfumu na mono! Mono ke lomba nge nde ata muntu mosi ve na kati ya bantu ya insi na beto kubikala na Ezipte.’
40 Ebuna Farao telamaka mpi tindaka bansamuni sambu na kuzabisa na babalabala ya Ezipte nde ata muntu mosi ve na kati ya bantu ya Asiria to ya Ninive fwete bikala na insi ya Ezipte, kansi bo fwete kwenda ti Haikâr.
41 Ebuna Haiqâr kwendaka mpi pesaka ntotila Farao mbote ya nsuka, mpi yandi kwendaka kusosa insi ya Asiria mpi ya Ninive; mpi yandi vandaka ti mwa bimvwama mpi bimvwama mingi.
42 Ntangu nsangu kumaka na ntotila Senakeribi nde Haiqâr ke kwisa, yandi basikaka sambu na kukutana ti yandi mpi waka kiese mingi sambu na yandi mpi yandi yambaka yandi mpi pesaka yandi beze mpi tubilaka yandi nde, ‘Beno kwisa mbote na nzo: O mpangi na mono! mpangi na mono Haiqâr, ngolo ya kimfumu na mono, mpi lulendo ya kimfumu na mono.
43 Lomba mono mambu yina nge ke zola, ata nge lomba ndambu ya kimfumu na mono mpi ya bima na mono.’
44 Ebuna Haiqâr tubilaka yandi nde: ‘O mfumu na mono ntotila, zinga kimakulu! Mfumu na mono ntotila, wila mono mawa! na Abu Samîk na kifulu na mono, sambu luzingu na mono vandaka na maboko ya Nzambi mpi na maboko na yandi.’

45 Ebuna ntotila Senakeribi tubaka nde: ‘Lukumu kuvanda na nge, O Haiqâr yina mono ke zolaka mingi! Mono ta sala nde kisika ya Abu Samîk kuvanda muntu ya ke bulaka mbele kuluta Bakonseye na mono yonso ya kinsweki mpi bantu yina mono ke zolaka mingi.’
46 Ebuna ntotila yantikaka kuyula yandi mutindu yandi vandaka kuzinga ti Farao banda ntangu yandi kwisaka ntete tii kuna yandi katukaka na ntwala na yandi, mpi mutindu yandi pesaka bamvutu na bangiufula na yandi yonso, mpi mutindu yandi vandaka kubaka mpaku na yandi, mpi mutindu yandi vandaka kubaka bansoba . ya bilele mpi ya makabu.
47 Ntotila Senakeribi waka kiese mingi mpi tubilaka Haiqâr nde: ‘Baka kima yina nge ke zola na mpaku yai, sambu nge lenda baka yo yonso.’
48 Mpi Haiqâr tubaka nde: ‘Bika nde ntotila kuzinga kimakulu! Mono ke zola kima ya nkaka ve katula kaka lutaninu ya mfumu na mono ntotila mpi nde yandi landa kuvanda muntu ya nene.
49 O mfumu na mono! inki mu lenda sala na kimvwama ti bima ya mutindu na yo? kansi kana nge wila mono mawa, pesa mono Nadani, mwana ya mpangi na mono ya nkento, sambu mono futa yandi sambu na mambu yina yandi me sala mono, mpi pesa mono menga na yandi mpi mono vanda ve ti foti sambu na yo.’
50 Ebuna ntotila Senakeribi tubaka nde: “Baka yandi, mono me pesa nge yandi.” Ebuna Haiqâr bakaka Nadan, mwana ya mpangi na yandi ya nkento, mpi kangaka maboko na yandi ti miniololo ya kibende, mpi nataka yandi na kisika ya yandi vandaka kuzinga, mpi yandi tulaka miniololo ya kilo na makulu na yandi, mpi kangaka yo ti nsinga ya ngolo, mpi na nima ya kukanga yandi mutindu yina, yandi losaka yandi . na suku mosi ya mpimpa, na lweka ya kisika ya kupema, mpi yandi tulaka Nebu-hal bonso nkengidi sambu na kupesa yandi dimpa mpi mwa masa konso kilumbu.

KAPITELE 7

Bingana ya Ahikar yina yandi ke manisa malongi ya bana ya mpangi na yandi. Bifwanisu ya kuyituka. Ahikar ke bingaka mwana-bakala yina bazina ya kitoko. Disolo ya Ahikare kesuka awa.
1 Konso ntangu yina Haiqâr vandaka kukota to kubasika, yandi vandaka kunganina Nadani, mwana ya mpangi na yandi ya nkento, mpi kutubila yandi na mayele yonso nde:
2 ‘O Nadani, mwana na mono! Mono me sala nge mambu yonso ya mbote mpi ya mbote mpi nge me futa mono sambu na yo na mambu ya mbi mpi ya mbi mpi na kufwa bantu.
3 ‘O mwana na mono! bo ke tubaka na bingana nde: Muntu yina ke widikila ve ti dikutu, bo ta sala nde yandi widikila ti nsinga ya dikosi na yandi.’
4 Ebuna Nadani tubaka nde: “Sambu na nki nge me wila mono makasi?”
5 Ebuna Haiqâr tubilaka yandi nde: ‘Sambu mono sansaka nge, mpi longaka nge, mpi pesaka nge lukumu mpi luzitu mpi kumisaka nge muntu ya nene, mpi sansaka nge ti bana ya kuluta mbote, mpi mono tulaka nge na kisika na mono sambu nge kuma mvingidi na mono . na nsi-ntoto, mpi nge sadilaka mono mambu ya kufwa mpi nge vutudilaka mono lufwa na mono.
6 Kansi Mfumu Nzambi zabaka nde bo salaka mono mbi, mpi yandi gulusaka mono na bima yina nge tulaka sambu na mono, sambu Mfumu Nzambi ke belulaka bantima ya kupasuka mpi ke kangaka bantu ya kimpala mpi ya lulendo nzila.
7 O mwana na mono! nge me kuma sambu na mono bonso nsusu yina kana yo me bula na kwivre, yo me tobula yo.
8 O mwana na mono! nge kele bonso nsusu yina vandaka kudia misisa ya nsusu, mpi yo ke yika mono bubu yai mpi mbasi bo ta tan bo ta bumbana na misisa na mono."
9 O mwana na mono! nge me kwendaka na muntu yina monaka nduku na yandi kinkonga na ntangu ya madidi ya nsungi ya madidi; yandi bakaka masa ya madidi mpi tiamunaka yo na zulu na yandi.
10 O mwana na mono! nge me vanda sambu na mono bonso muntu yina bakaka ditadi, mpi losaka yo na zulu sambu na kufwa Mfumu na yandi ti yo. Mpi ditadi yina bulaka ve, mpi kumaka ve na zulu mingi, kansi yo kumaka kikuma ya kifu mpi ya disumu.
11 O mwana na mono! kana nge pesaka mono lukumu mpi zitisaka mono mpi nge waka bangogo na mono nge zolaka kuvanda muntu yina ta baka difwa na mono mpi nge zolaka kuyala bimfumu na mono.
12 O mwana na mono! zaba nde kana mukila ya mbwa to ya ngulu vandaka maboko kumi yo zolaka ve kupusana pene-pene ya ntalu ya mpunda ata yo vandaka bonso soie.
13 O mwana na mono! Mono vandaka kuyindula nde nge ta vanda muntu yina ta baka difwa na mono ntangu mono ta fwa; mpi sambu na kimpala mpi lulendo na nge, nge zolaka kufwa mono. Kansi Mfumu Nzambi gulusaka mono na mayele na nge ya mbi.
14 O mwana na mono! nge vandaka sambu na mono bonso mutambu yina bo me tula na zulu ya mfututu, ebuna nsusu mosi kwisaka mpi monaka mutambu yina bo me tula. Mpi nsusu tubaka na mutambu nde: "Nge ke sala inki awa?" Mutambu tubaka nde, "Mono ke samba awa na Nzambi."
15 Ebuna nsusu yulaka yo mpi nde: “Inki kitini ya nti ya nge me simba?” Mutambu tubaka nde, "Yo kele nti ya chene ya fioti ya mono ke kuditudilaka na ntangu ya kisambu."
16 Nsusu tubaka nde : « Mpi inki kima yina kele na munoko na nge ? Mutambu tubaka nde : « Yau kele mampa ti madia ya mono ke nataka sambu na bantu yonso ya nzala ti bansukami yina ke kwisa pene-pene na mono ».
17 Nsusu tubaka nde : « Ntangu yai, keti mono lenda kwisa na ntwala sambu na kudia, sambu mono kele na nzala ? Mutambu tubaka na yandi nde: “Kwisa na ntwala.” Na larc pusanaka sambu yo, lenda kudia.
18 Kansi mutambu telamaka mpi kangaka kalala na nkingu na yo.

19 Ye nsusu vutulaka ye tubaka na mutambu : Kana yina kele dimpa na nge sambu Nzambi ke ndima ve makabu na nge ya mawa ti bisalu na nge ya mbote.
20 Kana yo kele kubuya madia ti bisambu na nge, Nzambi ta ndima ve kubuya madia to kisambu na nge, ye Nzambi ta lungisa ve mambu ya mbote sambu na nge.”
21 O mwana na mono! nge vandaka sambu na mono (bonso) ntambu yina salaka kinduku ti mpunda, mpi mpunda landaka kutambula na ntwala ya ntambu sambu na mwa ntangu; mpi kilumbu mosi ntambu pumbukaka na zulu ya mpunda mpi diaka yo.
22 O mwana na mono! nge me kuma sambu na mono bonso nsusu na kati ya ble, sambu yo ke sadisaka kima ve, kansi yo ke bebisaka ble mpi ke diaka yo.
23 O mwana na mono! nge me kuma bonso muntu yina kunaka bitesilu kumi ya ble, ebuna ntangu ntangu ya kukatula bambuma kumaka, yandi telamaka mpi katulaka yo, yandi vukisaka yo, yandi niata-niata yo, mpi yandi salaka ngolo sambu na kumanisa yo, ebuna yo kumaka bitesilu kumi . mesure, ye mfumu na yo tubaka na yo : "O nge kima ya bumolo ! nge me yela ve ye nge me lemba ve."
24 O mwana na mono! nge me kuma sambu na mono bonso nsusu yina bo me losa na mutambu, mpi yandi lendaka ve kudigulusa, kansi yandi bingaka bansusu, sambu yandi losa yo ti yandi mosi na mutambu.
25 O mwana na mono! nge me kuma sambu na mono bonso mbwa yina vandaka madidi mpi yo kotaka na nzo ya muwumbi sambu na kubaka tiya.
26 Ntangu yo kumaka tiya, yo yantikaka kungana na bo, ebuna bo kulaka yo mpi bulaka yo sambu yo tatika bo ve.
27 O mwana na mono! nge me vanda sambu na mono bonso ngulu yina kotaka na masa ya tiya ti bantu ya kikalulu, mpi ntangu yo basikaka na masa ya tiya, yo monaka dibulu ya mvindu mpi yo kulumukaka mpi vandaka kubaluka-baluka na kati na yo.
28 O mwana na mono! nge me vanda sambu na mono bonso nkombo yina vukanaka ti banduku na yo na nzila ya kimenga, mpi yo kukaka ve kudigulusa.
29 O mwana na mono! mbwa yina bo ke diaka ve na kuzomba na yandi ke kumaka madia ya ba nsusu.
30 O mwana na mono! diboko yina ke salaka ve kisalu mpi ke bundulaka ve mpi (yina) kele lukasi mpi luvunu, bo ta zenga yo na dipeka na yo.
31 O mwana na mono! disu yina nsemo ke monanaka ve, bambwa ya mfinda ta bula yo mpi ta katulaka yo.
32 O mwana na mono! nge me vanda sambu na mono bonso nti yina bo vandaka kuzenga balutangu na yo, mpi yo tubilaka bo nde: “Kana kima mosi ya mono vandaka ve na maboko na beno, kieleka beno zolaka ve kuzenga mono.”
33 O mwana na mono! nge kele bonso pusi yina bo tubilaka nde : « Bika muyibi tii kuna beto ta sala nge nsinga ya wolo mpi ta disaka nge sukadi ti amande ».
34 Yandi tubaka nde: “Mono ke vilaka ve kisalu ya tata na mono ti mama na mono.”
35 O mwana na mono! nge me vanda bonso nioka yina me mata na zulu ya nti ya bansende ntangu yandi vandaka na kati ya nzadi, ebuna mbwa ya mfinda monaka bo mpi tubaka nde: “Mambi na zulu ya mambi, mpi bika muntu yina me luta mambi kuluta bo kutwadisa bo zole.”
36 Ye nioka tubaka na mbwa ya mfinda : "Bana ya mameme ti bankombo ti mameme ya nge me diaka luzingu na nge yonso, nge ta vutula bo na ba tata na bo ti na bibuti na bo to ve?"
37 Mbwa ya mfinda tubaka nde: “Ve.” Nioka tubaka na yandi : « Mono ke yindula nde na nima na mono nge kele muntu ya kuluta mbi na kati na beto ».
38 O mwana na mono! Mono disaka nge madia ya mbote kansi nge disaka mono ve mampa ya kuyuma.
39 O mwana na mono! Mono pesaka nge masa ya sukadi na. kunwa mpi sirupe ya mbote, kansi nge pesaka mono ve masa ya dibulu ya masa sambu na kunwa.
40 O mwana na mono! Mono longaka nge, mono sansaka nge, ebuna nge timunaka kisika ya kubumbana sambu na mono mpi nge bumbaka mono.
41 O mwana na mono! Mono sansaka nge na mutindu ya kuluta mbote mpi mono longaka nge bonso nti ya sedre ya nda; mpi nge me balula mpi me kulumusa mono.
42 O mwana na mono! yo vandaka kivuvu na mono sambu na nge nde nge ta tunga mono nzo ya ngolo, sambu mono bumbana na bambeni na mono na kati na yo, mpi nge kumaka sambu na mono bonso muntu yina bo me zikaka na mudindu ya ntoto; kansi Mfumu Nzambi wilaka mono mawa mpi gulusaka mono na mayele na nge ya mbi.
43 O mwana na mono! Mono zodilaka nge mambu ya mbote, kansi nge vutudilaka mono mambu ya mbi mpi kimbeni, ebuna ntangu yai mono zolaka kukatula meso na nge, kukumisa nge madia ya bambwa, kuzenga ludimi na nge, mpi kuzenga ntu na nge ti mbele ya bitumba, mpi kufuta nge sambu na bisalu na nge ya nzanzi.’
44 Ntangu Nadani waka ndinga yai ya mpangi na yandi ya bakala Haiqâr, yandi tubaka nde: ‘O mpangi na mono ya bakala! sadila mono mambu mutindu nge me zaba, mpi lolula mono masumu na mono, sambu nani kele ti muntu yina me salaka masumu bonso mono, to nani kele muntu yina ke lolulaka bonso nge?
45 Ndima mono, O mpangi na mono ya bakala! Ntangu yai mono ta sala na nzo na nge, mono ta yidika bampunda na nge, mono ta komba mvindu ya bangombe na nge, mono ta disa mameme na nge, sambu mono kele muntu ya mbi mpi nge kele muntu ya lunungu: mono kele muntu ya me sala mbi mpi nge muntu ya ke lolulaka.’
46 Ebuna Haiqâr tubilaka yandi nde: ‘O mwana na mono! nge kele bonso nti yina vandaka kubuta ve mbuma na lweka ya masa, ye mfumu na yo vandaka na nzala ya kuzenga yo, ebuna yo tubilaka yandi nde: “Nata mono na kisika ya nkaka, kana mono buta ve mbuma, zenga mono.”
47 Ye mfumu na yo tubaka na yo : Nge ikele na lweka ya masa nge me buta ve mbuma, inki mutindu nge ta buta mbuma ntangu nge kele na kisika ya nkaka ?

48 O mwana na mono! kimununu ya ngo-zulu kele mbote kuluta kileke ya corbeau.
49 O mwana na mono! bo tubaka na mbwa ya mfinda nde: "Katuka ntama ti mameme sambu putulu na bo kusala nge mbi ve." Mpi mbwa ya mfinda tubaka nde: "Mabele ya mameme kele mbote sambu na meso na mono."
50 O mwana na mono! bo salaka nde mbwa ya mfinda kukwenda na lukolo sambu yandi longuka kutanga mpi bo tubilaka yandi nde: "Tuba A, B." Yandi tubaka nde, "Mmeme ti nkombo na ngunga na mono".
51 O mwana na mono! bo tulaka mpunda na mesa mpi yandi bwaka, mpi yantikaka kudibalula na putulu mpi mosi tubaka nde: “Bika yandi kudibalula, sambu yo kele kimuntu na yandi, yandi ta soba ve.”
52 O mwana na mono! ngogo yina me ndimama yina ke tuba nde: « Kana nge buta mwana ya bakala, binga yandi mwana na nge, kana nge sansa mwana ya bakala, binga yandi mpika na nge ».
53 O mwana na mono! muntu yina ke salaka mambu ya mbote ta kutana ti mambu ya mbote; mpi muntu yina ke sala mambu ya mbi ta kutana ti mambu ya mbi, sambu Mfumu ke futa muntu na kutadila kiteso ya kisalu na yandi.
54 O mwana na mono! Inki mono lenda tubila nge kuluta mambu yai? sambu Mfumu zaba mambu ya kubumbana, yandi zaba mambu ya kinsweki ti mambu ya kinsweki.
55 Yandi ta vutudila nge mpi ta sambisa, na kati na mono ti nge, mpi yandi ta futa nge na kutadila mambu yina nge me zola.’,
56 Ntangu Nadani waka bangogo yina ya mpangi na yandi ya bakala Haiqâr, yandi vimbaka mbala mosi mpi kumaka bonso ntulu yina bo me basisa.
57 Binama ya nitu na yandi vimbaka, makulu na yandi, makulu na yandi, mpi luse na yandi, yandi pasukaka, divumu na yandi pasukaka, misopo na yandi panzanaka, ebuna yandi fwaka mpi fwaka.
58 Ye nsuka na yandi vandaka lufwa, ye yandi kwendaka na bilungi. Sambu muntu yina ke timunaka mpangi na yandi dibulu ta bwa na kati na yo; mpi muntu yina ke tula mitambu ta kangama na yo.
59 Yai mambu yina salamaka mpi (yina) beto monaka sambu na disolo ya Haiqâr, mpi lukumu kuvanda na Nzambi kimakulu. Amen, ye ngemba.
60 Chronique yayi me manisa na lusadisu ya Nzambi, bika yandi tombulama! Amen, Amen, Amen.